

ISSN 0125-8516
http://e-journal.dip.go.th

อุตสาหกรรมสาร

วารสารของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม พิมพ์เป็นปีที่ 58 ฉบับเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2559

ISSN 0125851-6

ทุนวัฒนธรรม 9 ยุคสมัย

- บ้านเชียง • ทวารวดี
- ศรีโคตรบูรณ - ล้านช้าง
- ลพบุรี • ศรีวิชัย • ล้านนา
- สุโขทัย • อโยธยา
- ธนบุรี - รัตนโกสินทร์

[หน้าแรก](#)[เกี่ยวกับ กสอ.](#)[งานบริการ](#)[ข้อมูลน่ารู้](#)[ข่าว กสอ.](#)[รับเรื่องร้องเรียน](#)[ถามตอบ](#)[ผังเว็บไซต์](#)

<http://www.dip.go.th>

แหล่งรวบรวมข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และงานบริการต่างๆ ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม รวมถึงฐานข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น บรรณานุกรมเครื่องจักร, ฐานข้อมูลวัตถุดิบ, ฐานข้อมูลเทคโนโลยีการผลิต, ฐานข้อมูลการออกแบบ, ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น เพื่อให้บริการสำหรับ SMEs และผู้สนใจทั่วไป

<http://elearning.dip.go.th> ระบบฝึกอบรมผ่านอินเทอร์เน็ต

แหล่งรวบรวมความรู้ที่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้ง ผู้สนใจทั่วไป สามารถเข้าไปเรียนรู้เพื่อความเข้าใจในสาขาวิชาต่างๆ ที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจ เช่น เทคนิคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการ บัญชี และการเงิน ตลอดจนเทปบันทึกการคลินิกรอุตสาหกรรม ที่ผู้สนใจสามารถลงทะเบียนเรียนได้ตลอดเวลา โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

<http://bsc.dip.go.th> ศูนย์บริการธุรกิจอุตสาหกรรม

- Business Start Up เริ่มต้นธุรกิจ
- Business Information ข้อมูลทางธุรกิจ
- Business Advisory ให้คำปรึกษาทางธุรกิจ
- Business Opportunity โอกาสใหม่ทางธุรกิจ
- Business Improvement พัฒนาศักยภาพของธุรกิจ
- Japan Desk การทำธุรกิจกับญี่ปุ่น

<http://strategy.dip.go.th> ยุทธศาสตร์และแผนงาน

- ข้อมูลอุตสาหกรรม
- ข้อมูลเศรษฐกิจมหภาค
- ข้อมูลระหว่างประเทศ
- โครงการ AEC

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ 6 (เขื่องโรงพยาบาลรามารัตน์) เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

Call Center 1358

Contents

ฉบับเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2559

05

Report

ทุนวัฒนธรรมไทยสู่การสร้างสรรค์เศรษฐกิจ

09

Interview

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ - เพิ่มความล้ำค่า
จากทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

Showcase

12-41

12

ทุนวัฒนธรรมบ้านเชียง

- ผ้าพันคอลายเครื่องปั้นบ้านเชียง

13-14

ทุนวัฒนธรรม
ทวารวดี

- สแตนดอกไม้และ
โคมไฟดอกไม้ประดับ
- ผ้าทอแปรรูปเป็นโคมไฟ

15-16

ทุนวัฒนธรรม
โคตรบูรณ์-ล้านช้าง

- กรอบภาพประติมากรรมกระดาดานูนต่ำ
- หมอนอิงเต้าตก

17 -19

ทุนวัฒนธรรมลพบุรี

- เสื้อปักเศษผ้าสุรินทร์ “สุรินทร์เหล่า”
- ผ้าไหมมัดหมี่ลายช้างสุรินทร์
- เครื่องประดับเงินลักษณะหัวช้าง

34 -36

ทุนวัฒนธรรมอยุธยา

- ภาชนะบนโต๊ะอาหาร
จากสัตว์ในวรรณคดี
- ดอกไม้แห้งอบหอม
- กระเป๋าสตรีจากหนังไหมผสมหนัง
- ผลิตภัณฑ์มัดผิงมุก

20-25

ทุนวัฒนธรรมศรีวิชัย

- กระเป๋าลูกเต๋าที่ใช้ของจากกะลามะพร้าว
- เครื่องประดับ-ของใช้จากเปลือกหอย
- กระเป๋าย่านลิเภาแบบคล้องแขน
- โคมไฟจากหนังแกะลาย
- พวงกุญแจกริชราชมินทร์
- พวงกุญแจไม้พายเรือกอลและ

26 -31

ทุนวัฒนธรรมล้านนา

- ตุ๊กตาไม้รูป 12 นักชัตร
- กระเป๋าสานม้วนน้ำเสียว
- ชุดกาแฟ ชามชุป ชามก๊วยเตี้ยว
จากดินเผาไลยน้ำเคลือบแบบโบราณ
- กระบอกน้ำจากไม้ไผ่ลวดลายกันหอย
- เครื่องประดับกำไลและจี้ลายนาคให้น้ำ
- งานปั้นขี้ผึ้งประดับบนกล่องอเนกประสงค์

32 -33

ทุนวัฒนธรรมสุโขทัย

- เครื่องประดับลายปูนปั้นวัดนางพญา
- เครื่องประดับเงินลายปลา

38 -41

ทุนวัฒนธรรม
ธนบุรี-รัตนโกสินทร์

- กระเป๋าสตีกจากไข่วิจิตร
- โคมไฟจักสาน
- กระเป๋าสพายสำหรับนักปั่นจักรยาน
- เครื่องประดับแบบมิกซ์ไท

พัฒนารูปร่างอุตสาหกรรม

โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้สนับสนุนให้ผู้ประกอบการชุมชนซึ่งเป็นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ นำภูมิปัญญาดั้งเดิมที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่น มาสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยประยุกต์วัฒนธรรมดั้งเดิมมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ต้องการของตลาด โดยอาศัยวิถีวัฒนธรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 วิถีวัฒนธรรม ได้แก่ อาหาร การแต่งกาย ที่อยู่อาศัย ประเพณี ภาษา อาชีพ ความเชื่อ ศิลปะพื้นถิ่น และมรดกทางวัฒนธรรมไทย ซึ่งแบ่งตามยุคสมัยออกเป็น 9 วัฒนธรรมไทย ได้แก่ วัฒนธรรมบ้านเชียง, วัฒนธรรมทวารวดี, วัฒนธรรมศรีโคตรบูรณ - ล้านช้าง, วัฒนธรรมลพบุรี, วัฒนธรรมศรีวิชัย, วัฒนธรรมล้านนา วัฒนธรรมสุโขทัย, วัฒนธรรมอยุธยา และวัฒนธรรมธนบุรี - รัตนโกสินทร์ ภายใต้โครงการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมโดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

บรรณาธิการบริหาร

“บทความ บทสัมภาษณ์ หรืองานเขียนที่ตีพิมพ์ในวารสารเล่มนี้เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนแต่ละท่าน ทางวารสารไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป หากประสงค์จะนำบทความใดๆ ในวารสารไปตีพิมพ์เผยแพร่ ควรแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อกองบรรณาธิการ”

เจ้าของ

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

ที่ปรึกษา

นายพสุ โลหารชุน

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

นายประสงค์ นิลบรรจง

รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

นายพรเทพ การศัพท์

รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

นางอนงค์ ไพจิตรประภาภรณ์

รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

นายอดิทัต วัฒนินท์

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

บรรณาธิการบริหาร

นางสาวปานทิพย์ เปี้ยนโมฬี

กองบรรณาธิการ

นางวิภาณี อวยพรรุ่งรัตน์, นางสมจิตต์ เตียวสุนทรวงศ์,
นายวีระพล ผ่องสุภา, นายไพฑูรย์ มะเมี่ยมเมือง
นางเกสร ภูแดง, นายชนเศ ศรีพิทักษ์
นายธานีทร์ กล้าพัก, นางสุรางค์ งามวงศ์
นางสมใจ รัตนชาติ, นายสุรินทร์ ม่วงน้อย
นางสาวกัลลิกา ชุมศรี, นางสาวกนกกรักษ์ นุกุลโรจน์
นางสาวศิริธร ชัยรัตน์, นายธวัชชัย มะกล้าทอง

จัดพิมพ์

บริษัท ซี แอด โปรดักชั่น (1997) จำกัด
77/14 หมู่บ้านชลลดา ซอย 2 ถนนสายไหม
แขวงสายไหม เขตสายไหม กรุงเทพฯ 10220
โทรศัพท์ 0 2991 3031-3 โทรสาร 0 2991 3066

สมัครสมาชิกวารสาร

กรอกใบสมัครซึ่งอยู่หน้าสุดท้ายของเล่ม
จากนั้นส่งใบสมัครได้ 3 ทาง ได้แก่

1. สมัครทางไปรษณีย์ จ่าหน้าซองถึง

บรรณาธิการวารสารอุตสาหกรรมสาร

กลุ่มประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

2. สมัครทางเครื่องโทรสาร หมายเลข 0 2354 3299

3. สมัครทางอีเมล : e-journal@hotmail.com

ทุนวัฒนธรรมไทย สู่การสร้างสรรค์เศรษฐกิจ

เมื่อมนุษย์เริ่มรู้จักการนำวัสดุธรรมชาติมาใช้สร้างบ้านเรือน อยู่กันเป็นหลักแหล่ง มีการเลี้ยงสัตว์และปลูกพืชเป็นอาหาร ไม่ต้องเร่ร่อนเหมือนบรรพบุรุษในยุคหินเก่า ศิลปะก็เกิดขึ้น มนุษย์เริ่มเข้าใจเรื่องความงามและคุณค่าของศิลปะที่เกิดขึ้นในจิตใจ งานศิลปะเป็นไปเพื่อความงาม นอกจากประโยชน์ใช้สอย อย่างเดียว และความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติก็ทำให้มนุษย์ในยุคหินใหม่ที่มีอายุย้อนไปเมื่อหมื่นปีมาแล้ว สร้างสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ เพื่อประกอบพิธีกรรม กลายเป็นงานสถาปัตยกรรม

การกลั่นกรองจินตนาการ ซึ่งเป็นนามธรรมให้ออกมาเป็น รูปธรรมจับต้องได้ด้วยวัสดุธรรมชาติ เพื่อใช้ในการประกอบ พิธีกรรม กลายเป็นงานประติมากรรม

การใช้ดิน ยางไม้ เปลือกไม้ ผสมเป็นสี เขียนตามร่างกาย เพื่อสร้างความอึกเขม สร้างพลัง ตลอดจนนำไปวาดภาพบน แผ่นหนังสัตว์ที่ใช้เป็นเครื่องนุ่มห่ม กลายเป็นงานจิตรกรรม

การประดิษฐ์เครื่องเคาะให้จังหวะ เครื่องเป่าที่ให้เสียงสูงต่ำ ทาร่ายรำเพื่อใช้ร่วมกับการเคาะจังหวะและท่วงทำนองเพื่อใช้ ประกอบพิธีกรรม กลายเป็นศาสตร์นาฏศิลป์

การสาธยายมนต์ในพิธีกรรมต่างๆ ต่อมากลายเป็นวรรณคดี เช่น มหาภารตะ เป็นต้น

สิ่งเหล่านี้หลอมรวมเป็นวัฒนธรรม

จุดเริ่มต้นของงานจิตรกรรมฝาผนังอาจเกิดขึ้นในผนังถ้ำ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ยุคหินเมื่อหลายหมื่นปีมาแล้ว แต่งาน สถาปัตยกรรมและประติมากรรม ซึ่งเป็นรากฐานของวัฒนธรรม ล้วนเกิดมาเพื่อตอบสนองความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ ซึ่งพัฒนาการมาสู่การใช้ศาสนาและสถาบันกษัตริย์ เป็นการ แสดงออกของศรัทธาและสะท้อนความมั่งคั่งของอาณาจักร อารยธรรมที่รุ่งเรืองต่างๆ จึงเป็นเจ้าของศิลปะที่เน้นความวิจิตร มีกลิ่นอายของการเคารพบูชา ซึ่งต่อมาเป็นรูปแบบที่เราเรียกกันว่าศิลปะในราชสำนัก ชาวบ้านไม่นิยมผลิตใช้เองเพราะถือว่าวิจิตร ศิลป์เป็นของสูงค่า ควรคู่กับวัดและวัง ส่วนงานศิลปะพื้นบ้านนั้น มักเติบโตจากภูมิปัญญาช่างพื้นบ้านที่เน้นเรื่องประโยชน์ใช้สอย มีความงามที่เรียบง่าย อิงธรรมชาติ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยใช้ทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญา เป็นแนวคิดในการประยุกต์ศาสตร์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 11 เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งหน่วยงานต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

กระทรวงวัฒนธรรม ในฐานะหน่วยงานต้นน้ำ ได้จำแนกทุน วัฒนธรรมและภูมิปัญญาออกเป็น 8 วิถี ได้แก่ อาหาร การแต่งกาย ที่อยู่อาศัย ประเพณี ภาษา อาชีพ ความเชื่อ และศิลปะพื้นถิ่น รวมทั้งจำแนกมรดกวัฒนธรรมไทยออกเป็น 9 วัฒนธรรม ได้แก่

1. วัฒนธรรมบ้านเชียง (Ban Chiang Cultural Heritage) ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด ได้แก่ อุดรธานี หนองบัวลำภู

2. วัฒนธรรมทวารวดี (Dvaravati Cultural Heritage) ครอบคลุมพื้นที่ 11 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ นครนายก ฉะเชิงเทรา ชัยภูมิ กาฬสินธุ์ ยโสธร มหาสารคาม

3. วัฒนธรรมศรีโคตรบูรณ์-ล้านช้าง (Sri Kotrabun-Lan Chang Cultural Heritage) ครอบคลุมพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น นครพนม ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี สกลนคร เลย หนองคาย มุกดาหาร อำนาจเจริญ

4. วัฒนธรรมลพบุรี (Lopburi Cultural Heritage) ครอบคลุมพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ ลพบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ

5. วัฒนธรรมศรีวิชัย (Srivijaya Cultural Heritage) ครอบคลุมพื้นที่ 14 จังหวัด ได้แก่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ภูเก็ต ชุมพร ตรัง พังงา กระบี่ ระนอง สตูล พัทลุง สงขลา ยะลา นราธิวาส ปัตตานี

6. วัฒนธรรมล้านนา (Lanna Cultural Heritage) ครอบคลุมพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง น่าน แพร่ แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา ตาก

7. วัฒนธรรมสุโขทัย (Sukhothai Cultural Heritage) ครอบคลุมพื้นที่ 6 จังหวัด ได้แก่ สุโขทัย กำแพงเพชร พิษณุโลก อุตรดิตถ์ พิจิตร อุทัยธานี

8. วัฒนธรรมอยุธยา (Ayutthaya Cultural Heritage) ครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ ชัยนาท สิงห์บุรี อโยธยา ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาครอ่างทอง สระบุรี

9. วัฒนธรรมธนบุรี-รัตนโกสินทร์ (Thonburi-Ratanakosin Cultural Heritage) ครอบคลุมพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ สมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี ชลบุรี จันทบุรี ระยอง ตราด

นอกจากนี้ ยังมีวัฒนธรรมอื่นๆ ที่เชื่อมโยงกับกลุ่มวัฒนธรรม ดังกล่าว อาทิ วัฒนธรรมชนเผ่า วัฒนธรรมพื้นบ้านต่างๆ ฯลฯ

เสน่ห์มรดกวัฒนธรรม คือทุนวัฒนธรรมที่เปรียบเสมือนเครื่องมือของผู้ประกอบการ ที่จะใช้ทำงานเพื่อยกระดับสินค้าและบริการ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์เกิดความแตกต่าง เป็นการสร้างอัตลักษณ์ให้แก่สินค้าและบริการของตนให้มีความสามารถแข่งขันได้ในระยะยาว โดยเฉพาะเมื่อโลกก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ที่ทรงพลังด้วยระบบโลจิสติกส์ นำไปสู่การค้าไร้พรมแดน ส่งผลให้อุตสาหกรรมหลายประเภทเผชิญกับการแข่งขันที่ได้รับผลกระทบรุนแรงก่อให้เกิดจุดเปลี่ยนในทำธุรกิจ ที่ไม่เน้นการลงทุนสูง ไม่ผลิตจำนวนมาก แต่ใช้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economic)

“ทุนวัฒนธรรม” สร้างนวัตกรรม

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เริ่มเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศในปี 2553 หมายถึง การใช้ความคิด ใช้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ต่อยอดศิลปวัฒนธรรม ทำในส่วนของอุตสาหกรรมบันเทิง การออกแบบผลิตภัณฑ์มาเป็นอุตสาหกรรม และในส่วนงานวิจัย งานบริการอื่นๆ สามารถเพิ่มมูลค่าการผลิตภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าบริการ ภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ฯลฯ เป็นการเพิ่มมูลค่าผ่านกระบวนการของความคิดสร้างสรรค์

ส่วนคำว่า “ทุนทางวัฒนธรรม” (Cultural Capital) หมายถึง ผลผลิตทางวัฒนธรรมทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ทุนทางวัฒนธรรมที่จับได้ เช่น โบราณสถาน มรดกทางวัฒนธรรม ผลงานศิลปแขนงต่างๆ ทั้งภาพวาด ทัศนกรรม ดนตรี ภาพยนตร์ วรรณกรรม เหล่านี้มักจะวัดมูลค่าเป็นตัวเงินได้ ส่วนทุนวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ได้แก่ ความเชื่อ จารีต ประเพณี วิถีชีวิต

ผู้นำเสนอแนวคิดเรื่องทุนวัฒนธรรมคนแรกคือ ปีแอร์ บูร์ดิเยอ เขาระบุว่า “ทุน” หมายถึง สิ่งที่คุณค่าได้รับจากกระบวนการหล่อหลอมทางสังคม อันกลายเป็นคุณสมบัติติดตัวที่เอื้อให้คุณค่าสามารถนำไปเพิ่มพูนมูลค่าของตนได้ เช่น ความรู้ รสนิยม กิริยามารยาท นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงทรัพย์สินต่างๆ ที่มีคุณค่าอย่างหนึ่งที่ไม่ใช่คุณค่าเชิงเศรษฐกิจโดยตรง แต่มีมูลค่าในเชิงเศรษฐกิจได้ เช่น งานศิลปะ หนังสือ เอกสารรับรองทางวิชาการ (ชนิดา เสงี่ยมไพศาลสุข, 2548, น. 113)

แรงบันดาลใจที่นำมาสู่ความคิดสร้างสรรค์ต่างๆ มักได้มาจากทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ซึ่งเป็นสิ่งที่สั่งสมและคงอยู่กับสังคมมนุษย์ หลายประเทศให้ความสนใจในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจด้วยวัฒนธรรม สหรัฐอเมริกาขยายวัฒนธรรมอเมริกันให้กับชาวโลกผ่านอุตสาหกรรมภาพยนตร์ฮอลลีวูด แฟชั่นสินค้าแบรนด์เนมจากยุโรปชายเทรนด์ Spring, Summer, Autumn, Winter ญี่ปุ่นทำให้โลกยอมรับในด้านความมีวินัย ความประณีต โดยยังคงยึดหลัก “บูชิโด” ไว้ในวิถีปัจจุบัน และเมื่อไม่กี่ปีมานี้ หลายประเทศในเอเชีย ชื่นชมกับการเติบโตอย่างเข้มแข็งของวัฒนธรรมเกาหลีผ่านรายการบันเทิง เวชการด้านความงาม ที่สร้างผลกระทบเชิงบวกต่อค่านิยมเรื่องผลิตภัณฑ์ จนถึงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งเชื่อมโยงถึงธุรกิจโรงแรมที่พักอาศัย อาหาร สินค้าของที่ระลึก งานบริการ และระบบโลจิสติกส์ เหล่านี้ล้วนเป็นตัวอย่างการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจด้วยทุนวัฒนธรรม โดยมีฐานมาจากแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

พื้นที่ในประเทศไทยเป็นถิ่นที่อยู่ของมนุษย์ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ประมาณ 5600 ปี บรรพชนของเรามาจากหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ เดินทางมาจากพื้นที่ต่างๆ สร้างอารยธรรมที่เกิดขึ้น

การผสมผสานข้ามเผ่าพันธุ์ เกิดเป็นวัฒนธรรมแต่ละยุคที่ซ้อนทับกันแต่ละกาลสมัย ตกผลึกเป็นองค์ความรู้อยู่ในถิ่นต่างๆ สืบสานต่อกันเป็นมรดกวัฒนธรรม ซึ่งเปรียบเสมือนปูชนียวัตถุที่เป็น “ต้นทุน” เพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ประเทศ

นอกจากปัญหาว่าผู้ประกอบการไม่มีโอกาสสืบค้นเรื่องต้นทุนอันเป็นเสน่ห์ในถิ่นตนเอง บางรายที่รู้จักก็อาจจะประสบปัญหาการดึงเสน่ห์ทุนวัฒนธรรมซึ่งเป็นของเก่าแก่ มาใช้ให้ลงตัวในชีวิตปัจจุบัน เนื่องจากต้นทุนวัฒนธรรมที่มีอยู่มากมายในแผ่นดินนี้ บ้างเป็นวัฒนธรรมที่มีความวิจิตร บ้างมีลักษณะศิลปะพื้นถิ่น จึงต้องมีความเข้าใจเพื่อนำ “ประยุกต์” ใช้ในการพัฒนาสินค้า/บริการ โดยมีใช้นามาใช้ตรงๆ แบบดั้งเดิม หรือการใช้แบบอนุรักษ์ ซึ่งยากต่อการนำมาใช้สอยในชีวิตประจำวัน เช่นเดียวกับที่เราไม่ได้กินข้าวเปิบมือแบบคนโบราณ ไม่ได้นั่งห่มแบบคนสมัยก่อนอีกแล้ว แม้จะตระหนักถึงความงดงามบนวิถีในอดีต ความท้าทาย จึงอยู่ที่การทำความเข้าใจว่าจะดึงเสน่ห์จากทุนวัฒนธรรมมาใช้แบบไหนให้ “ลงตัว” และสะท้อนอัตลักษณ์สินค้า/บริการนั้นๆ

เมื่ออยู่ที่ทำงาน การแต่งหน้าเข้มจัดเหมือนไปเล่นลิเกย่อมไม่เหมาะกับกาลเทศะ แต่ถ้าเป็นการแสดงบนเวทีที่อาศัยการชมระยะไกล การพอกหน้าทาสีเข้ม เครื่องทรงที่ติดเลื่อมแวววาว กลางแสงไฟ เป็นเทคนิคการดึงดูดผู้ชมให้เข้าใกล้ผู้แสดงและมีอารมณ์ร่วม

เครื่องแต่งกายยุคโบราณไม่เหมาะกับชีวิตยุคดิจิทัล แต่ในงานพิธีการระดับนานาชาติ ตัวแทนประเทศที่สวมใส่ชุดที่ประยุกต์จากเครื่องแต่งกายโบราณ คือ การแสดงภาพลักษณ์ของประเทศ การผสมผสานของเก่าและวิถีใหม่ สร้างความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม

เก้าอี้ไม้แท่ง เนื้อหนาแบบโบราณ แม้จะทรงคุณค่า แต่ในยุคที่เราต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีคุณค่า การดึงเพียงเสน่ห์ของรูปทรงเครื่องเรือนโบราณมาใส่ในวัสดุสังเคราะห์สมัยใหม่ นับเป็นวิธีหนึ่งการนำทุนวัฒนธรรมมาใช้

การนำเสน่ห์จากทุนวัฒนธรรมมาใช้ จึงต้องมีการประยุกต์เพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัย เหมาะกับกาลเทศะ การประยุกต์นี้เองคือ นวัตกรรม ซึ่งไม่ได้หมายถึงสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ อาจเกิดจากการใช้วัสดุใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือการปรับกระบวนการผลิตที่ให้ผลผลิตที่มีมาตรฐาน

กล่าวโดยสรุป หัวใจการใช้ทุนวัฒนธรรมคือ “การตีความ” หลายครั้งที่การตีความทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญา กลายเป็นสิ่งสถิติของของสูงส่งเพราะความเคยชินว่าวัฒนธรรมแปลว่าของสูงแบบราชสำนัก แท้จริงแล้ววัฒนธรรมและภูมิปัญญาเป็นสิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวัน บางเรื่องยังต้องใช้ตามแบบแผนดั้งเดิมหลายๆ เรื่องสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้อารยธรรมนั้นไม่ตาย มีการสืบทอดมาถึงปัจจุบัน การตีความจึงต้องอาศัยความเข้าใจ (ในเนื้อหาของวัฒนธรรม) และการฝึกปรือให้เกิดทักษะในการตีความไม่นำมาใช้แบบดิบเกินไป มิฉะนั้นผู้บริโภคต่างถิ่นต่างแดน ซึ่งไม่คุ้นเคยกับวัฒนธรรมนั้นๆ ก็จะไม่สามารถมีอารมณ์ร่วมกับงานหรืออาจจะเกิดความตื่นตาตื่นใจ แต่ไม่ประทับใจ (และไม่ตัดสินใจซื้อ) ดังนั้น “เสน่ห์” ก็คือ ความประทับใจนั่นเอง

สื่อสารกับผู้บริหาร

การสื่อสารกับผู้บริหารให้เข้าใจวัฒนธรรมต้องมีการ “ส่งมอบ” คุณค่าใหม่ เพื่อให้ผู้บริหารเกิด “การยอมรับ” ในคุณค่าใหม่ เกาหลีประสบความสำเร็จในการใช้ทุนวัฒนธรรม เพราะสร้างระบบการส่งมอบ โดยมีหน่วยงานมากมายทำงานบูรณาการภายใต้ยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเจ้าภาพคือ กระทรวงวัฒนธรรม ระบบการส่งมอบของเกาหลีทำให้ผู้บริหารในหลายๆ ประเทศ “ยอมรับ” ในคุณค่าใหม่ (หมายถึง สิ่งปรากฏเป็นผลิตภัณฑ์ ภาพยนตร์ อาหาร บริการ ฯลฯ)

กระบวนการการเชิดชู “คุณค่าเดิม” (หรือการนำทุนวัฒนธรรมมาใช้) คือ การดึงเสน่ห์ มาใช้โดยอาศัยการออกแบบความคิดสร้างสรรค์ ความเข้าใจพฤติกรรม/ความต้องการของผู้บริโภค (ซึ่งปัจจุบันมีความลึกซึ้งมากขึ้น) ในการนี้ระหว่างทางเรามากพบนวัตกรรม ไม่ว่าจะเป็นตัวชิ้นงาน วัสดุ หรือกระบวนการผลิต คุณค่าใหม่ที่เกิดขึ้น จึงกลายเป็น “นวัตกรรม” ไม่ใช่การใช้แบบเดิมๆ เดิมๆ เมื่อมีระบบการส่งมอบคุณค่าเพื่อทำให้เกิดการยอมรับ ผู้บริโภคก็จะเข้าใจ ชื่นชมและเชิดชู “คุณค่าเดิม”

การชื่นชมวัฒนธรรมและสินค้าทางวัฒนธรรมเกิดจากการยอมรับในคุณค่านั้น

การ “ตีความ” ทุนวัฒนธรรม และแนวทางการออกแบบ

เพื่อช่วยให้มองเห็นกระบวนการการ “ตีความ” ทุนวัฒนธรรม ตลอดจนแนวทางการออกแบบ ตัวอย่างผลงานของวิสาหกิจชุมชนที่เข้ารับการอบรมกับศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 มาให้อธิบายโดยสังเขป

ตัวอย่างแรกเป็นการพัฒนาเครื่องประดับเงินโดยกลุ่มหัตถกรรมเครื่องเงินชุมชนพระนอน (วัดพระนอน) จังหวัดแพร่ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนี้ เดิมถนัดงานประเภทสูง (ขัน) เขียนหมาก ทับพี ขันน้ำพานรอง ใช้การนำเม็ดเงินมาเข้าเบ้าหลอม เทลงพิมพ์ และตีแผ่ขึ้นรูปแผ่นกลม ปักให้เป็นทรงสูงขึ้น สลักลงลายและดูแล

เมื่อเข้าอบรม กลุ่มทดลองทำเครื่องประดับ โดยใช้ “เสน่ห์” จากลายก้ำกือของม้งและลายดมห่าวหน่อมของเมียนมาเป็นแรงบันดาลใจในการพัฒนางาน ลวดลายทั้งสองนับเป็นส่วนหนึ่งในทุนวัฒนธรรมย่อยที่อยู่ในวัฒนธรรมหลักล้านนา อาณาจักรเก่าแก่ที่หลอมรวมด้วยพหุเชื้อชาติ

เพิ่มค่าลายโบราณ

ลายก้ำกือ หมายถึง ก้นหอย พบทั้งในงานปักแบบเย็บ 2 ชั้นที่เรียกว่า “เจีย” หรือเขียนเทียน เป็นลายที่มีความเชื่อทางศาสนาว่าที่มาจากหอยสังข์ ซึ่งใช้ในการประกอบพิธีกรรมสำคัญทางศาสนา ลักษณะเป็นการวนของก้นหอยเปรียบเสมือนการโคจรของพระอาทิตย์ พระจันทร์ และดวงดาว

ผู้เข้าอบรมใช้บางส่วนของลวดลายก้ำกือมาออกแบบคอลเลกชันเครื่องประดับ แบบร่างสองมิติ (แบน) เป็นงานจีสำหรับสวมใส่กับโชเกอว์ กำไล แหวน ต่างหู ใช้เทคนิคการตีแผ่เงิน ปลาย ฉลุตามลายเหมือนการทำสลัก ซึ่งเป็นทักษะจากภูมิปัญญาตามแนวถนน

แผนภูมิแสดงความเชื่อมโยงในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมวัฒนธรรม

ส่วนอีกชุดหนึ่งใช้ลายดมห่าวหน่อมของชาวเมียนมาพัฒนาเป็นจีที่ใช้กับโชเกอว์

ลายดมห่าวหน่อม หมายถึง หูเสือ เป็นลวดลายจากจินตนาการของบรรพบุรุษที่สังเกตลักษณะโครงร่างที่น่าสนใจของใบหูเสือเป็นลวดลายผ้าที่ปักยาก

จากแบบจำลอง (ขวา) จะเห็นการปรับจากลวดลายเดิมให้มีลักษณะเรขาคณิต เพื่อให้เหมาะกับเทคนิคการตีแผ่เงินและมีความทันสมัยมากขึ้น

จะสังเกตพบว่า งานออกแบบทั้งสองชุดไม่นำลายมาใช้อย่างตรงๆ หรือแบบเดิมๆ แต่ดัดแปลงและปรับให้มีความร่วมสมัย โดยทำการเล่นเรื่องตลาดกลุ่มเป้าหมายก่อนว่าคอลเลกชันดังกล่าวผู้สวมใส่อยู่วัยไหน มีบุคลิกอย่างไร

เสน่ห์ของลายก้ำกือ คือ ลักษณะมันแบบก้นหอย และมีรอยตันที่เหมือนเส้นประ ส่วนเสน่ห์ลายดมห่าวหน่อมนั้น อยู่ที่ลักษณะเรขาคณิตที่ตอได้ไม่รู้จบ ดึงบางส่วนของลายใหม่ได้ทั้งสองแบบสามารถใช้เทคนิคการฉลุลายร่วมกับการนูนหรือฉลุลาย ซึ่งเป็นอัตลักษณ์การทำงานของกลุ่ม

อีกตัวอย่างหนึ่งเป็นการนำลวดลายภาษาหนึ่งที่ค้นพบจากแหล่งเตาเผาโบราณเวียงบัว อ.เมือง จ.พะเยา มาใช้ในการออกแบบ ภาษาที่ค้นพบนี้มีอายุราว พ.ศ. 1823-1843 ลวดลายมีทั้งภูมิจักรวาลที่แทนสัญลักษณ์พระอาทิตย์ สัตว์มงคลต่างๆ และเป็นลวดลายค้นพบเพียงแห่งเดียวในประเทศไทยและในเอเชีย

ऐือนปฏิมาเชรามิก จ.พะเยา ซึ่งเข้าร่วมโครงการในปี 2558 นำทุนวัฒนธรรมนี้มาใช้ออกแบบผลงานชุดของใช้บนโต๊ะอาหาร ลวดลายที่คัดลอกจากภาษาที่ค้นพบในแหล่งเตาเผาโบราณเวียงบัว

งานออกแบบมีทั้งการนำลวดลายมาใช้ตรงๆ ร่วมกับเทคนิคนี้เคลือบ การนำมาใช้ให้เกิดอารมณ์สนุกสนาน เช่น หัวปลา หางปลา หรือเป็นลวดลายด้านในของภาชนะ เป็นต้น

หลักการตีความจึงอยู่ที่ความเข้าใจในวัฒนธรรมนั้น ซึ่งอยู่การสืบค้นและสังเคราะห์ให้ลึกซึ้งก่อนจะนำมาใช้ เนื้อหาของ 9 ทุนวัฒนธรรมที่อยู่ในเล่มนี้เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของข้อมูลที่ช่วยจุดประกายความรู้ก่อนจะลงพื้นที่เพื่อสืบค้นและสัมผัสแก่นแท้ของความจริง

ความสำคัญของทุนวัฒนธรรมในวันนี้ ไม่ได้อยู่แค่การนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ แต่ยังมีส่วนช่วยพัฒนารูขี้อินค้าของที่ระลึก ซึ่งเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักแขนงหนึ่งที่สร้างรายได้ให้ประเทศ หากผู้ประกอบการในชุมชนสามารถบริหารทุนวัฒนธรรมเพื่อผลิตสินค้าและสร้างสรรค์บริการในบ้านตัวเองได้ ธุรกิจการท่องเที่ยว การพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว ก็จะกลายเป็นห่วงโซ่การตลาดที่มีศักยภาพในการสร้างเศรษฐกิจชุมชนได้อย่างแท้จริง.

คำว่า “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” ถูกกล่าวถึงและเป็นที่ยอมรับอย่างเป็นทางการในระดับรัฐบาลครั้งแรกในประเทศสหราชอาณาจักร (UK) โดยในปี 2001 (พ.ศ. 2544) กรมการวัฒนธรรม การสื่อสาร และการกีฬา ให้คำจำกัดความคำว่า “อุตสาหกรรมสร้างสรรค์” (Creative Industries) ไว้ว่า “Those industries which have their origin in individual creativity, skill and talent and which have a potential for wealth and job creation through the generation and exploitation of intellectual property.” (Department of Culture, Media and Sport, 2001, p. 04) คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แปลความหมายของคำจำกัดความนี้ว่า “เศรษฐกิจที่ประกอบด้วยอุตสาหกรรมที่มีรากฐานมาจากความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล ทักษะความชำนาญ และความสามารถพิเศษ ซึ่งสามารถนำไปประโยชน์ในการสร้างความมั่งคั่งและสร้างงานให้เกิดขึ้นได้ โดยที่สามารถสังสรรค์และส่งผ่านจากรุ่นเก่าสู่รุ่นใหม่ด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา” (อาคม เติมพิทยาไพสิฐ, เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2553)

เมื่อคำนี้ รวมทั้งแนวคิดการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เริ่มเป็นที่นิยม และเนื่องจากมีส่วนเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ในปี ค.ศ. 2003 (พ.ศ. 2546) องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization, WIPO) จึงให้นิยามคำว่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไว้ว่า “Industries that include the cultural industries plus all cultural or artistic production, whether live or produced as an individual unit. The creative industries are those in which the product or service contains a substantial element of artistic or creative endeavor.” (WIPO, 2003) และคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แปลความหมายคำจำกัดความนี้ว่า “อุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมและศิลปะทั้งหมดทั้งในรูปแบบสินค้าและบริการที่ต้องใช้ความพยายามในการสร้างสรรค์งาน ไม่ว่าจะเป็นการทำให้ขึ้นมาโดยทันทีในขณะนั้น หรือผ่านกระบวนการผลิต และเน้นการปกป้องผลงานผ่าน Copyright” (อาคม เติมพิทยาไพสิฐ, 2553)

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ - เพิ่มความล้ำค่า จากทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

• นางสาวอริยาพร สุรนาथุทธิ์

ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชน
สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มองเห็นโอกาส “ปั้นแบรนด์” ด้วย “เอกลักษณ์ความเป็นไทย” ผ่านการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของไทยในอดีต โดยมีแนวคิดนำเอกลักษณ์จาก 9 อารยธรรมโบราณมาเป็นหัวใจของการคิดสร้างสรรค์งาน เพิ่มทักษะความคิดและการพัฒนาด้วยคุณูร ผู้รู้ระดับประเทศ มุ่งหวังสร้างความเข้มแข็งและให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันอย่างยั่งยืนในตลาดไทยและตลาดโลกได้

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นผ่านสภาพความเป็นอยู่ ภาษา ประเพณี วัฒนธรรม และสามารถถ่ายทอดลงสู่ผลิตภัณฑ์ของแต่ละตำบล หรือแต่ละภูมิภาคได้ แต่ทว่าผลิตภัณฑ์โดยส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นไปที่ความสวยงามเพื่อใช้เป็นของที่ระลึก หรือผลิติดี้ออกกันด้วยความคุ้นชินมากกว่าคำนึงถึงอรรถประโยชน์ในการใช้สอยหรือสร้างสรรค์รูปแบบแปลกใหม่แปลกตาจึงยังไม่สามารถผลิตขายในเชิงพาณิชย์ได้ อีกทั้งขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการประชาสัมพันธ์ซึ่งไม่สามารถสื่อสาร และจูงใจให้ผู้บริโภคทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยรวมทั้ง นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ หันมาสนใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นชื่อของแต่ละท้องถิ่นมากขึ้นได้

ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีเอกลักษณ์สามารถผลิตและขายได้ในเชิงพาณิชย์ ตลอดจนสามารถสร้างความเข้มแข็ง ให้เกิดการแข่งขันได้ในตลาด รวมทั้งสร้างความยั่งยืน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม จึงเห็นควรดำเนินโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา (The Development of Industrial Business by Applying Cultural Heritage and Local Wisdom) พร้อมส่งต่อโครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ภายใต้แนวคิดการต่อยอดวัฒนธรรม สร้างสรรค์สู่อุตสาหกรรม (Creative Culture) ซึ่งปัจจุบันดำเนินโครงการมาตั้งแต่ปี 2557 นับได้ 3 ปีต่อเนื่องแล้ว โดยเปิดรับผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมชุมชน วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการโอท็อป ตลอดจนผู้ประกอบการที่มีศักยภาพพร้อมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์เพื่อเข้าร่วมโครงการ ซึ่งทุกคนจำเป็นต้องเปิดใจกว้างรับความคิดและกระบวนการทำงานแบบใหม่และสถานประกอบการมีความพร้อมในการต่อยอดผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์สู่ตลาดระดับสากลด้วย ซึ่งในแต่ละปีมีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งประเทศประมาณ 400-500 ราย

นางสาวอริยาพร สุรนาทยุทธ์ ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเพื่อต้องการถ่ายทอดเสน่ห์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของไทยโดยการพัฒนาองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น แล้วนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ในเชิงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาให้กับวิสาหกิจชุมชนและโอท็อปในเชิงพาณิชย์ได้ ซึ่งรูปแบบการจัดการโครงการนั้น มุ่งให้องค์ความรู้รอบด้านเพื่อสร้างความตระหนัก และให้ผู้ประกอบการรับรู้ถึงความสำคัญของการสร้างสรรค์มูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์จากทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา จากนั้นจึงนำความรู้ที่ได้ไปสร้างสรรค์สินค้า และต่อยอดสู่การบริการลูกค้า การสื่อสาร การเจรจาต่อรอง การนำเสนอผลิตภัณฑ์สู่การตลาด รวมทั้งการจัดวางผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างความแตกต่างและการสร้างความประทับใจได้ในที่สุด

“ในปัจจุบันเราจะเห็นสินค้าอุตสาหกรรมเกิดขึ้นมากมาย เราก็ต้องคิดว่าจะทำอย่างไรให้สินค้าของเรามีมูลค่าเพิ่ม มีเอกลักษณ์ (Unique) ให้เกิดความโดดเด่นและแตกต่างจากสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีสินค้าท้องถิ่นเช่นกัน อีกทั้งเรายังมุ่งหวังให้สินค้าของเราเป็นที่ต้องการของตลาดจริงๆ ผู้บริโภคนำไปใช้ได้จริง ไม่ใช่สินค้าที่ซื้อแล้วตั้งทิ้งไว้เฉยๆ หรือเกิดความสิ้นเปลือง จึงดึงภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมของท้องถิ่นของเราเข้ามา โดยอาศัยทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่มีอยู่เดิมที่รุ่งเรืองในอดีต อาทิ วัฒนธรรมล้านนา บ้านเชียง ทวารวดี ศรีโคตรบูรณ - ล้านช้าง ศรีวิชัย เป็นต้น นับเป็นการย้อนเอารากฐานชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริงของชนชาติไทยในแต่ละ

ภูมิภาค มาถอดรหัสแก่นแท้ อัตลักษณ์ต่างๆ ซึ่งเป็นเสน่ห์แห่งมรดกวัฒนธรรมไทยที่มีความหลากหลาย มาตีความคุณค่าเดิมให้เป็นคุณค่าใหม่ แล้วนำมาใช้เป็นส่วนประกอบในการผลิตสินค้าท้องถิ่น เช่น นำผ้าไหมมาเป็นลูกเล่นเป็นลวดลายผ้าขาวม้า หรือนำลวดลายศิลปะบ้านเชียงมาอยู่ในผ้าพันคอ เป็นต้น รวมทั้งต้องมองถึงเรื่องการพัฒนาเป็นหลักด้วย นั่นคือต้องทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผลิตภัณฑ์ตำบล (OTOP) และผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มียอดขายที่น่าพอใจสูงขึ้น”

ทั้งนี้รูปแบบของการดำเนินงานในโครงการฯ จะวางกรอบการทำงานผ่านการเชื่อมโยงระหว่างถิ่นฐานของผู้ประกอบการปัจจุบันทั้งประเทศ เข้ากับเส้นทางวัฒนธรรมทั้ง 9 ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มผู้ประกอบการภาคเหนือคู่กับ **วัฒนธรรมล้านนา** ครอบคลุมพื้นที่ 9 จังหวัด คือ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง น่าน แพร่ แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา ตาก ถัดมาคือผู้ประกอบการภาคอีสานที่มีรากฐานของ **วัฒนธรรมบั้งเชียง** นำมาใช้ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด คือ อุรธานีและหนองบัวลำภู

ต่อด้วย **วัฒนธรรมศรีโคตรบูรณ-ล้านช้าง** ครอบคลุมพื้นที่ 9 จังหวัด คือ ขอนแก่น นครพนม ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี เลยหนองคาย มุกดาหาร อำนาจเจริญ ตามด้วยผู้ประกอบการภาคกลางตอนบนที่ต้องอาศัย **วัฒนธรรมสุโขทัย** นำมาใช้เป็นฐานรากครอบคลุมพื้นที่ 6 จังหวัด คือ สุโขทัย กำแพงเพชรพิษณุโลก อุตรดิตถ์ พิจิตร อุทัยธานี ลงมาทางใต้ คือ **วัฒนธรรมศรีวิชัย** ครอบคลุมพื้นที่ 14 จังหวัด คือ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ภูเก็ต ชุมพร ตรัง พังงา กระบี่ ธารนง สตูลพัทลุง สงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส

นอกจากนั้นยังมีแหล่งที่อยู่ที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมดั้งเดิมแต่มีการกระจายตัวนอกเหนือภูมิภาค ได้แก่ **วัฒนธรรมอยุธยา** ครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด คือ ชัยนาท สิงห์บุรี อโยธยาประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร อ่างทอง สระบุรีและ **วัฒนธรรมทวารวดี** ครอบคลุมพื้นที่ 11 จังหวัด คือ นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี นครสวรรค์ นครนายกฉะเชิงเทรา ชัยภูมิ กาฬสินธุ์ ยโสธร มหาสารคาม ต่อด้วย **วัฒนธรรมลพบุรี** ครอบคลุมพื้นที่ 9 จังหวัด คือ ลพบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และท้ายที่สุด คือ **วัฒนธรรมธนบุรี-รัตนโกสินทร์** ครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด คือ กรุงเทพฯสมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี ชลบุรี จันทบุรี ระยอง ตราด

เมื่อจับคู่พื้นที่กับแหล่งอารยธรรมได้แล้วจึงนำกลุ่มผลิตภัณฑ์เข้าร่วมวิเคราะห์เพื่อเป็นวิถีแห่งวัฒนธรรมไทย ซึ่งจะมุ่งเน้นไปที่กลุ่มสินค้าไลฟ์สไตล์ คือ เสื้อผ้า การแต่งกายของใช้ของตกแต่ง ของที่ระลึก ส่วนอาหาร เครื่องดื่มและสมุนไพร จะใช้หลักการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผ่านการปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ นอกจากนั้นยังมีการนำนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับกรรมวิธีหรือวัตถุดิบดั้งเดิมอีกด้วย ซึ่งขั้นตอนการพัฒนาและสร้างสรรค์สินค้านี้ดังกล่าว กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจะแบ่งหน้าที่และการดูแล กระจายความรับผิดชอบไปยังศูนย์ภาคต่างๆ ของกรมฯ เพื่อรองรับผู้ประกอบการแต่ละภูมิภาคอย่างเสมอภาคและทั่วถึง

“ผู้สนใจเข้าร่วมโครงการจะต้องนำผลิตภัณฑ์เดิมของตนเข้ามานำเสนอและสมัครใจพร้อมเข้ารับการอบรมจนเสร็จสิ้นโครงการเป็นระยะเวลา 9 เดือน โดยจะเริ่มจากดีไซน์เนอร์ที่มีความถนัด มีชื่อเสียง ประสบการณ์ และเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน รวมทั้งมีพื้นฐานความรู้อารยธรรมนั้นๆ ด้วย เข้าไปให้คำปรึกษาและพัฒนาสินค้าร่วมกับผู้ประกอบการแต่ละกลุ่มประเภทสินค้า จากนั้นจะลงรายละเอียดแบ่งกลุ่มการทำงานอย่างชัดเจน แล้วลงมือปฏิบัติผลิตสินค้าต้นแบบออกมาเพื่อนำมาวิเคราะห์แก้ไข ปรับปรุงและต่อยอดพัฒนาสู่การเป็นผลิตภัณฑ์ที่พร้อมจำหน่ายได้จริง แล้วให้นักการตลาดวิเคราะห์ว่าเหมาะสมกับตลาดใด ถัดมาจึงนำผู้ประกอบการที่มีความแข็งแกร่งมาทดสอบตลาดด้วยการแสดงสินค้าทั่วประเทศหรือต่างประเทศ

ร่วมกัน ซึ่งในอนาคตคาดการณ์ว่าจะพัฒนาโครงการให้ตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการให้ตรงจุดมากขึ้น โดยคำนึงถึงศักยภาพของตัวผู้ประกอบการเป็นสำคัญ หากผู้ประกอบการมีทักษะและความสามารถระดับหนึ่งแล้ว อาจส่งที่ปรึกษาพูดคุยเฉพาะตัว เป็นต้น”

ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชน กล่าวต่อว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการยังสามารถรับการสนับสนุนต่อยอดผ่านโครงการที่มีวัตถุประสงค์อื่นๆ เพิ่มเติมได้อีก อาทิ โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ หรือโครงการพัฒนาทักษะผู้ประกอบการเฉพาะด้าน อาทิ ระบบบัญชี การสร้างแบรนด์ การคิดคำนวณต้นทุน เป็นต้น อีกทั้งโครงการที่ต้องการพัฒนาและต่อยอดการตลาดโดยตรง เช่น E-Commerce และ Online Marketing นอกจากนั้นการมุ่งเน้นพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญายังสามารถเชื่อมโยงการทำงานหรือต่อยอดร่วมกับโครงการสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมไทย (CPOT) ของกระทรวงวัฒนธรรมได้อีกด้วย

“สิ่งที่ผู้ประกอบการจะได้รับการโครงการนี้ เขาจะได้เรียนรู้รากเหง้าวัฒนธรรมของตนเองแล้วสามารถนำมาปรับเปลี่ยนให้เป็นสินค้าได้ด้วยวิธีการต่างๆ นอกจากนั้นยังได้สร้างเครือข่ายผู้ประกอบการชุมชนเดียวกัน เพราะเราไม่สามารถทำธุรกิจคนเดียวได้ การมีเครือข่ายจะช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัตถุดิบ สินค้า แรงงาน เพื่อสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ทุนทางวัฒนธรรมใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นได้ หรืออาจมีไว้เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ขณะเดียวกันผู้ประกอบการยังมีโอกาสได้รับข้อมูลสำคัญๆ โดยตรงจากกรมฯ ได้อีกด้วย และเนื่องจากการกิจสำคัญของเรคือการมุ่งให้คำปรึกษาเพื่อความอยู่รอด ดังนั้นภายหลังเข้าสู่โครงการแล้วผู้ประกอบการจะต้องอยู่รอดและต่อยอดสินค้าได้เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับตัวเองได้ในที่สุด” นางสาวอริยาพร กล่าวทิ้งท้าย

ทั้งนี้ สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมชุมชน ผู้ประกอบการโอท็อปที่มีความสนใจจะพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าของตน สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้ตั้งแต่ประมาณเดือนตุลาคม 2559 เป็นต้นไป ณ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และศูนย์ภาคฯ ทั่วประเทศ

Showcase

• เรื่อง : นุชนนตร จักรกลม

ผ้าพันคอลายเครื่องปั้นบ้านเชียง

ผืนผ้าทอที่พัฒนาแนวคิด สีสัน และลวดลายผ้าเทียบเคียงกับลายอันเป็นเอกลักษณ์บนพื้นผิวเครื่องปั้นดินเผาบ้านเชียง ที่ขุดพบได้ที่บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี นำมาพัฒนาสู่ลวดลายบนผืนผ้าที่จัดวางลายการทออย่างไม่เป็นระเบียบแต่ถ่ายทอดออกมาอย่างลงตัว เพื่อเป็นตัวแทนสื่อสารเรื่องราวและคุณค่าของเรื่องราวสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ผสานเข้ากันกับเทคนิคการหมักโคลนช่วยเพิ่มเติมความนุ่มให้กับเนื้อผ้าและให้สีติดทนนาน ละมุนตา ทั้งยังใช้วิธีการหมักเปลือกไม้ เช่น ประดู่ ครั่ง คราม มะเกลือ กระบก ฯลฯ อันเป็นการนำภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาแต่โบราณกาลมาสืบทอด

ทุนวัฒนธรรมบ้านเชียง (Cultural Heritage of Ban Chiang)

คุณเฉลิมชัย ไชยวงศ์ ตัวแทนกลุ่มผ้าผืนทอของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัวบึงและประธานคลัสเตอร์กลุ่มภาคอีสาน เปิดเผยว่า “เดิมกลุ่มจะผลิตผ้าถุง ผ้ามัดหมี่ เป็นหลัก แต่หลังจากเข้าร่วมอบรมการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากทุนวัฒนธรรมกับสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม จึงเลือกที่จะทำผ้าคลุมไหล่ มาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ของกลุ่ม และเลือกผสมผสานลวดลายหม้อบ้านเชียงซึ่งเป็นอารยธรรมเก่าแก่ของเมืองอุดรมากกว่า 3,000 ปีเข้าไปเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ และหลังจากกระบวนการผลิตเสร็จสิ้นเรียบร้อย ทางกลุ่มฯ ได้หาช่องทางการจัดจำหน่ายไปยังร้านมยุรี แฟปบริคแอนด์คราฟจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองชื่อดังในอุดรธานี เพื่อขยายฐานลูกค้าไปสู่กลุ่มลูกค้าระดับกลางถึงระดับบน และได้รับผลตอบรับที่ดีเกินคาด มียอดสั่งผลิตเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นยังพัฒนาผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นๆ เพื่อรองรับความต้องการของลูกค้าเพิ่มเติม อาทิ กระเป๋าเงิน กระเป๋าสะพาย ฯลฯ รวมทั้งมีแผนการการนำลวดลายกันหอยจากเครื่องปั้นบ้านเชียงในเป็นแรงบันดาลใจในการผลิตรองเท้าว กระเป๋า และผ้าคลุมไหล่ ที่เชื่อมโยงเป็นเทรนด์เดียวกันอีกด้วย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัวบึง

คุณเฉลิมชัย ไชยวงศ์

11/1 หมู่ 3 ตำบลบ้านขาว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

โทร. 08 7230 0300

ทุนวัฒนธรรมทวารวดี (Cultural Heritage of Dvaravati)

สานดอกไม้และโคมไฟดอกไม้ประดับ

ผลิตภัณฑ์สานดอกไม้และโคมไฟดอกไม้
นี้ได้รับแรงบันดาลใจจากลวดลายดอกบัว
บริเวณฐานพระพุทธรูปสมัยทวารวดี ผลงาน
การนำเทคนิคการจัดดอกไม้แนวตั้งมาใช้กับ
การออกแบบโคมไฟและของตกแต่งบ้าน
ถ่ายทอดผ่านงานประดิษฐ์ดอกไม้จากกระดาษ
ของกลุ่มที่ทำอยู่ นับเป็นช่องทางการสร้าง
มูลค่าเพิ่มให้กับดอกไม้กระดาษและส่งผลต่อ
คุณค่าทางความงามแก่ผู้พบเห็น

คุณปราณี แสงจันทร์ ตัวแทนกลุ่มสตรี
ดอกไม้ประดิษฐ์แสงจันทร์ เล่าถึงแนวความคิดการ
สร้างงานประดิษฐ์โคมไฟจากทุนวัฒนธรรม
ทวารวดีจากเข้าร่วมพัฒนาชิ้นงานกับสำนัก
**พัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริม
อุตสาหกรรม** ว่า “เหตุผลที่เลือกนำดอกบัวมา
เป็นแนวคิดหลักในการสร้างสรรค์ชิ้นงาน
เนื่องจากดอกบัวนั้นเป็นดอกไม้ที่ใช้ทำเป็นฐาน
พระพุทธรูปสมัยทวารวดี และดอกบัวยังเป็น
ดอกไม้บูชาพระพุทธเจ้า เป็นของสูง ดังนั้นงาน
ที่ผลิตต้องเป็นงานที่วางในที่สูงทำให้คิดถึง

โคมไฟ เพราะเป็นของที่ต้องตั้งหรือแขวน
ในที่สูงน่าจะเป็นโอกาสใหม่ในการขาย
ในตลาด ส่วนดอกบัวก็ทำเป็นดอกไม้
ประดิษฐ์นำมาตกแต่งทำเป็นโคมไฟแบบ
แขวนและแบบตั้งพื้น เมื่อทดลองขาย
ผลตอบรับก็คือแบบแขวนได้รับการ
ยอมรับจากลูกค้ามากกว่า ส่งผลให้
ปัจจุบันได้ผลิตและจำหน่ายออกสู่ตลาด
ไปแล้ว ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และ
เร็ว ๆ นี้ ก็วางแผนการผลิตงานใหม่ๆ
ออกมาเพิ่มเติม เช่น ของประดับห้อง
กล่องทิชชู โดยจะทำเป็นลวดลายเดียวกัน
เพื่อเพิ่มโอกาสการขายแบบเป็นเซ็ท
อีกด้วย”

กลุ่มสตรีดอกไม้ประดิษฐ์แสงจันทร์

คุณปราณี แสงจันทร์

25/9 หมู่ 18 ตำบลศาลาแดง อำเภอบางน้ำเปรี้ยว
จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000

โทร. 0 3884 5201, 08 1751 1248

ทุนวัฒนธรรมทวารวดี (Cultural Heritage of Dvaravati)

ผ้าทอแปรรูปโคมไฟ

กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านบึงแก เป็นกลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2543 เพื่อรวบรวมภูมิปัญญาด้านการทอผ้าและทอผ้าไหม-ผ้าฝ้ายออกจำหน่ายสร้างรายได้เสริมโดยมี **คุณพิศมัย ทองสุข** เป็นประธานกลุ่ม มีสมาชิกกว่า 30 คน ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีหลากหลายได้แก่ ผ้าไหมทอมือ ผ้าฝ้าย ลวดลายมีทั้งแบบ โบราณที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากรุ่น บรรพบุรุษและลวดลายที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ ซึ่งสมาชิกจะ ทอผ้าที่บ้านตนเอง และจะนำผ้าที่ทอได้มาส่งที่กลุ่ม เพื่อนำ ไปจำหน่ายและส่งลูกค้าตามที่ลูกค้าสั่ง นอกจากนี้กลุ่มสตรี ทอผ้าไหมบ้านบึงแกยังได้ไปจัดการแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ในงานของหน่วยงานราชการที่ได้มาเชิญไปร่วมงานหลายงาน จนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย อีกทั้งยังเข้าร่วมโครงการ ทุนวัฒนธรรมกับนันทนาการของ **สำนักพัฒนาอุตสาหกรรม ชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม** จนได้แนวคิดผลิตโคมไฟ ผ้าทอแบบตั้งพื้นสำหรับงานตกแต่งที่ได้รับแรงบันดาลใจจาก ลวดลายของหินแกะสลักส่วนฐานวงล้อ ธรรมจักรใน ศิลปกรรมสมัยทวารวดี ก่อให้เกิดโครงไม้ที่มีลวดลายโค้งมน ประดับอยู่ ผสานเข้ากับโทนสีของผืนผ้าสีเทาเข้มและเทาอ่อน อันเกิดจากการย้อมสีธรรมชาติ โดยวางตำแหน่งและกำหนด ขนาดของลายทั้งสองผืนให้นำมาใช้ในงานออกแบบโคมไฟ ได้อย่างลงตัว

วิสาหกิจชุมชนทอผ้าไหมกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบึงแก หมู่ 1

คุณพิศมัย ทองสุข

63 หมู่ 1 บ้านบึงแก ตำบลบึงแก อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร 35130

ทุนวัฒนธรรมศรีโคตรบูรณ์-ล้านช้าง

(Cultural Heritage of Sri Kotrabun-Lan Chang)

กรอบภาพประติมากรรมกระดาศุนต่ำ

ด้วยความรักในงานศิลปะและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจึง ก่อเกิดกลุ่มผลิตภัณฑ์ประติมากรรมกระดาศุนต่ำ บ้านแจะแม พัฒนาสู่ชิ้นงานโดยนำกระดาศุนต่ำที่ไม่ได้ใช้แล้ว มาออกแบบ เป็นกรอบภาพประติมากรรมกระดาศุนต่ำที่นำ ลวดลายมา ประยุกต์ดัดแปลงเป็นลายในการสร้างพิมพ์ ปูนปลาสเตอร์สำหรับกดภาพหุ่นต่ำ โดยนำท่าทางการฟ้อนรำ อันเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่นมาทำเป็นแบบพิมพ์ สร้างลักษณะ เฉพาะของภาพและลาย ทั้งยังเพิ่มประโยชน์ใช้สอยด้วยการเป็น กล่องเก็บของแบบแขวนผนังอีกด้วย

จากประสบการณ์การผลิตและจำหน่ายสินค้าประติมากรรม หุ่นต่ำมากกว่า 10 ปี ผลสำเร็จวัดได้จากรางวัลสินค้าโอท็อประดับ 4 ดาว โดยงานที่ออกแบบจะเป็นแนวกนิรี เคียรพระเกจิอาจารย์ ที่มีชื่อเสียง วางจำหน่ายผ่านช่องทางงานออกบูธและร้านวัสดุ ชี้นำในจังหวัด คุณปราโมทย์ สุขเกษม ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ประติมากรรมกระดาศุนต่ำ เปิดเผยถึง การเข้าร่วมพัฒนาการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากทุนวัฒนธรรม

กับนักออกแบบของสำนักพัฒนาอุตสาหกรรม ชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ว่า “ผมเลือก ที่จะทำกรอบรูป ซึ่งเป็นงานชิ้นใหม่ที่ยังไม่เคยทำมาก่อน เนื่องจากต้องการสร้างผลงานชิ้นใหม่ๆ ให้เกิดโอกาส การขายใหม่ให้กับลูกค้า ซึ่งลวดลายที่เกิดขึ้นบน กรอบรูป ได้ แรงบันดาลใจมาจากวัดพระธาตุพนม เป็นลวดลายที่สามารถสื่อถึงวัฒนธรรมศรีโคตรบูรณ์ อันเป็นวัฒนธรรมเก่าแก่ของกลุ่มแม่น้ำโขงได้เป็น อย่างดี ส่วนการทำนั้นก็เลือกใช้งานหุ่นต่ำอันเป็น เทคนิคที่เชี่ยวชาญ ซึ่งเมื่อทดลองวางขายก็ได้รับ ความสนใจในกลุ่มลูกค้า แม้ว่าต้องใช้เวลาในการ อธิบายให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของลวดลาย ก็ตาม และยังคงมองหาโอกาสที่จะต่อยอดผลิตภัณฑ์ ที่อาจจะสามารถทำเป็นตู้ ประติมากรรม หน้าต่าง เพิ่มเติม ได้อีก”

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์ประติมากรรมกระดาศุนต่ำ
คุณปราโมทย์ สุขเกษม
227 หมู่ 3 ตำบลแจะแม อำเภอมะนัง จังหวัดอุบลราชธานี 34000
โทร. 08 9158 9118

ทุนวัฒนธรรมศรีโคตรบูรณ์-ลันช้าง (Cultural Heritage of Sri Kotrabun-Lan Chang)

หมอนอิงเต่าก

การทอเสื่ออกเป็นภูมิปัญญาการนำต้นกกมาแปรสภาพให้เป็นเส้น ย้อมสี แล้วสานทอเป็นแผ่นผืน เสื่ออกเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีใช้กันอยู่ทั่วไป เพราะต้นกกเป็นพืชธรรมชาติที่ขึ้นอยู่ทั่วทุกภูมิภาค และนับเป็นปัจจัยหนึ่งในการดำรงชีวิตของผู้คนในอดีต นำมาสู่แนวคิดพัฒนาภูมิปัญญาวัฒนธรรมด้านการทอเสื่ออก แปรรูปเป็นหมอนอิง สร้างรูปแบบนำเสนอเรื่องราวในชุมชน โดยนำรูปร่างของเต่าอันเป็นสัตว์น้ำในหนองกุดทิงผสมผสานกับวัสดุที่ต่างอย่างผ้าขาวม้า ด้วยสีเส้นและลวดลายจึงสร้างจุดเด่นให้กับผลิตภัณฑ์ได้

จากแนวคิดที่จะต่อยอดสร้างมูลค่าให้กับเสื่ออก สินค้าพื้นบ้านลวดลายขิกภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวบ้านโพธิ์ทองที่เดิมนั้นจะมีชื่อเสียงในด้านการผลิตงานแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเสื่ออกและผือเป็นงานกระเป๋า แจกัน กล้องทึชชู ก่อนจะต่อยอดแนวคิดการทำหมอนอิงเต่ากเมื่อได้เข้าร่วมโครงการทุนวัฒนธรรม สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ก็นำต้นทุนการผลิตดั้งเดิมมาสร้างเป็นงานชิ้นใหม่ที่นำวัฒนธรรมพื้นบ้านมาใช้ในการออกแบบ **คุณวิศรา คำสุข** ตัวแทนกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์

จากกกและผือ ได้เปิดเผยต่อถึงการเลือกสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์หมอนอิงว่า เป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่ทางกลุ่มไม่เคยทำมาก่อน และเลือกผลิตเป็นรูปร่างเต่า เพราะเต่าเป็นสัตว์น้ำที่คนโบราณเชื่อว่าใครที่ได้ขี่เต่าจะมีอายุยืน จึงเป็นที่มาของการผลิตชิ้นงานด้วยการนำเสื่ออกมาทำเป็นตัวเต่าและใช้ผ้าขาวม้า ผ้าพื้นเมืองของท้องถิ่นมาทำเป็นหัวและขาเต่า และทดลองนำไปวางจำหน่ายตามงานแฟร์ต่างๆ ซึ่งลูกค้าก็สนใจและซื้อกันเป็นจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่นิยมซื้อไปใช้ในรถส่วนตัว ทำให้เกิดการเพิ่มมูลค่า ไปอีกขั้นโดยการใส่กลิ่นเพิ่มไปที่ขาของเต่า เช่น กลิ่นลาเวนเดอร์ กลิ่นมะลิ ทำให้สินค้ามีจุดเด่นยิ่งขึ้น รวมถึงการวางแผนต่อยอดผลิตสินค้าประเภทอื่นๆ เช่น กระเป๋าสะพายรูปเต่า ซึ่งตอนนี้อยู่ในระหว่างศึกษากระบวนการผลิตและประเมินโอกาสทางการขาย”

กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกกและผือ

คุณวิศรา คำสุข

105 หมู่ 9 บ้านโพธิ์ทอง ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอมือง
จังหวัดบึงกาฬ 38000

โทร. 08 1369 5188, 08 0198 8326

ทุนวัฒนธรรมลพบุรี (Cultural Heritage of Loburi)

เสื้อปักเศษผ้าสุรินทร์ “สุรินทร์เลา” และผ้าคลุมไหล่/ผ้าพันคอ

การนำผ้าไหมของสุรินทร์ที่เป็นอัตลักษณ์มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ทำมือ โดยนำผ้าลายต่างๆ เช่น ผ้าทอโฮลโบราณ ผ้าทอลายอัมปรม ผ้าไหมมัดหมี่ นำมาตัดปะจัดวางเป็นตัวอักษรและเย็บลงบนเสื้อยืดเป็นคำต่างๆ เช่น ชื่อจังหวัด คำพูดภาษาท้องถิ่น ทั้งยังเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ผ้าไหมประเภทผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอด้วยวิธีการตกแต่งกลิ่นและความนุ่มช่วยเพิ่มจุดเด่นให้กับผลิตภัณฑ์

คุณวนิดา ทองฝอย ผู้บริหารร้านวนิดาไหมไทย ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทยพื้นบ้านจังหวัดสุรินทร์ มานานกว่า 6 ปีแล้ว เปิดเผยถึงที่มาความคิดการสร้างสรรคงานว่า “การร่วมโครงการทุนวัฒนธรรมกับนักออกแบบของสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม นั้นได้รับโจทย์ว่าจะทำอย่างไรให้สินค้าต้นทุนเดิมของเรา มีความแตกต่างเมื่อใส่ทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นเพิ่มเข้าไป จึงมาคิดถึงต้นทุนเดิมของร้านที่มีผลิตภัณฑ์ผ้าไหมพื้นเมืองที่ผลิตและจำหน่ายอยู่แล้ว เมื่อคิดว่าจะนำอะไรมาเป็นจุดขายให้มีความแตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์เดิม และสามารถเป็นของที่ระลึก ของฝากผู้ใหญ่ในงานต่างๆ ได้ จึงริเริ่มทำเสื้อปักโดยนำเศษผ้าไหมมาปักเป็นภาษาท้องถิ่นออกมาสวยงาม แต่ต้นทุนการผลิตสูง ส่งผลให้ราคาขายสูงอีกงานคืองานประเภทผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ ที่เพิ่มความโดดเด่นด้วยกลิ่นหอมผสมผสานลงไปในผ้าไหม อาทิ กลิ่นกุหลาบ กลิ่นมะลิ กลิ่นลาเวนเดอร์ ซึ่งผลตอบรับเป็นไปในทิศทางที่ดีเกินคาด ลูกค้าสนใจสั่งซื้อเป็นจำนวนมากและกลายเป็นสินค้าที่ยังคงผลิตอยู่ขณะนี้ โดยจะมีการเพิ่มกลิ่นใหม่ๆ เข้าไปเพื่อสร้างความหลากหลายให้กับลูกค้าในเร็วๆ นี้ รวมทั้งยังวางแผนที่จะผลิตผ้าเช็ดหน้าเพื่อขยายโอกาสและเพิ่มช่องทางการตลาดให้เติบโตมากขึ้น

ร้านวนิดาไหมไทย

คุณวนิดา ทองฝอย และคุณปราณี ติดใจดี
101 หมู่ 1 ตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000
โทร. 08 4617 4419, 08 7509 9507

ทุนวัฒนธรรมลพบุรี (Cultural Heritage of Loburi)

ผ้าไหมมัดหมี่ลายช้างสุรินทร์

การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องการทอผ้าไหมมัดหมี่โบราณผสมผสานกับการออกแบบลายผ้า สว่างลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ที่ทันสมัย โดยนำเรื่องราวของช้างสุรินทร์ในมุมมองการมองช้างป่าตามธรรมชาติที่มีอิริยาบถต่างๆ ทั้งจากการมองเห็นในระยะใกล้และไกลมาประยุกต์เป็นส่วนหนึ่งบนลายผ้า โดยปรับเรื่องการเลือกใช้โทนสีที่ไม่ฉูดฉาดเพื่อให้สามารถนำไปสวมใส่หรือใช้คู่กับผ้าชนิดอื่นหรือโทนสีอื่นได้ง่าย

คุณละออ พอค้า เจ้าของผลงานเปิดเผยที่มาของงานว่า “ไม่เคยนึกถึงมาก่อนเลยว่าลายช้างจะมาสร้างเป็นลวดลายบนผ้าไหมได้ แต่การจะให้สินค้ามีความแปลกและแตกต่างไปจากเดิมก็มาคิดถึง “ช้าง” สุรินทร์ถิ่นช้าง คิดถึงช้างก็ต้องคิดถึงเมืองสุรินทร์ เป็นสิ่งใกล้ตัวที่อยู่กันมานาน ลายช้างถือเป็นลายใหม่ที่ยังไม่เคยทำมาก่อน เพราะแต่เดิมงานที่ผลิตออกมานั้น จะเป็นลวดลายมัดหมี่แบบโบราณ ลวดลายพื้นบ้านที่คิดขึ้นมาเอง ได้รับการยอมรับจากลูกค้ามากกว่า 5 ปีในนามวิสาหกิจชุมชนบ้านพะเนา สินค้าส่วนใหญ่จะนำไปขายตามงานออกบูธและรับผลิตงานตามที่ถูกคำสั่ง สำหรับ ลายช้าง นั้นถือว่าเป็นลายที่ทำยากมาก เพราะต้องใช้ความประณีตและความละเอียดของลาย แต่ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของกลุ่มที่มีโอกาสเข้าร่วมอบรมกับ **สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม** และผลิตงานต้นแบบนี้ ซึ่งก็คิดที่จะใช้แนวคิดนี้ไปสร้างงานใหม่ๆ ที่ใช้ทุนวัฒนธรรมพื้นบ้านจากเมืองสุรินทร์”

วิสาหกิจชุมชนบ้านพะเนา

คุณละออ พอค้า และคุณประดิษฐ์ ปานด้วง

130 หมู่ 3 ตำบลปราสาททอง อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000

โทร. 08 8131 1059

ทุนวัฒนธรรมลพบุรี (Cultural Heritage of Loburi)

เครื่องประดับเงินลักษณะหัวช้าง

คุณเวนิกา คำนิล ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านเขวาสินรินทร์ เปิดเผยถึงการนำต้นทุนภูมิปัญญาดั้งเดิม อาทิ งานเครื่องเงิน งานร้อยลูกปัด ซึ่งเป็นต้นทุนที่สืบทอดมาจากรุ่นแม่สู่รุ่นลูกมาต่อยอดพัฒนาเป็นชิ้นงานใหม่ “เมื่อก่อนที่บ้านจะร้อยเม็ดเงินที่ออกแบบโดยคุณแม่ และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั่วไปในด้านงานทอผ้าไหม ผลิตเครื่องเงิน ทอลูกปัด หินสี สร้างชื่อให้กับวิสาหกิจเรามาจนถึงทุกวันนี้ ซึ่งการทำเครื่องประดับที่นำเครื่องเงินมาผสมผสานกับผ้าไหมไทย เป็นเรื่องใหม่ที่ติดกับทางกลุ่มเพราะเป็นการสร้างโอกาสการขายใหม่ เราผลิตเป็นงานสร้อยคอ และต่างหู ให้มีลวดลายเดียวกันเพื่อการขายเป็นเซต เหมาะกับการซื้อเป็นของขวัญหรือซื้อเป็นของฝากผู้ใหญ่ในโอกาสต่างๆ ได้ ซึ่งจากต้นทุนความคิดดังกล่าว ก็ทำให้เกิดความคิดว่าจะนำผ้าไหมผสมผสานกับเงินและหินสีมาออกแบบเป็นเครื่องประดับ เพื่อให้เกิดสินค้าใหม่ๆ ด้วยต้นทุนวัฒนธรรมพื้นบ้านของเรา”

และหนึ่งในชิ้นงานไฮไลต์ก็คือ เครื่องเงินที่ได้รับแรงบันดาลใจจากช้างและลวดลายบนผ้าไหมและคำปรึกษาของนักออกแบบจากสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม นำมาออกแบบพัฒนาเป็นลวดลายบนเครื่องประดับเงินสไตล์คลาสสิก ที่มีรูปลักษณะเป็นลักษณะหัวช้าง สง่างามและน่าเกรงขาม ทำเป็นรูปนูนต่ำและเสริมส่วนประกอบต่างๆ ของสรีระช้างให้มีความโค้งหรือลายเส้นที่งดงามและนำลายผ้าของสุรินทร์อย่างผ้าไหมมัดหมี่ลายตะขอมมาออกแบบสร้อยคอเพื่อสร้างความแตกต่าง

วิสาหกิจชุมชนบ้านเขวาสินรินทร์

คุณเวนิกา คำนิล และคุณพิพัฒน์พงศ์ คงดี
88 หมู่ 1 ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์
จังหวัดสุรินทร์ 32000
โทร. 09 9934 1799, 08 8349 5435

Showcase

• เรื่อง : จักรพรรดิ โยเหลา

ทุนวัฒนธรรมศรีวิชัย (Cultural Heritage of Srivichaya)

กระเปาะและที่ใส่ของจากกะลามะพร้าว

กะลามะพร้าวมีคุณสมบัติด้านความคงทน ใช้ทำผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายทั้งภาชนะ เครื่องประดับ เครื่องดนตรี ที่วาง แก้วน้ำ กระบวยตักน้ำ ฯลฯ ก่อนจะนำมาพัฒนาต่อยอดจากทุนวัฒนธรรมสู่ผลิตภัณฑ์กระเปาะและที่ใส่ของอเนกประสงค์จากกะลาที่ได้รับแรงบันดาลใจจากลวดลายลูกบิด และขาหม้อสำริดโบราณ ถ่ายทอดผ่านเทคนิคการเซาะร่องและลงสีบางๆ ตามลวดลาย ประดับด้วยหอยมุกและสลักไม้ เพื่อเป็นที่จับสำหรับเปิดและสรวัยลูกบิดสำหรับเป็นสายคล้องกระเปาะ

เป็นการฝึกแนวการผลิตแบบเดิมๆ ไปอย่างสิ้นเชิง ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านี้ไม่เคยมีแนวคิดนี้มาก่อน **คุณอภิสิทธิ์ ศรีพิเชียร** เจ้าของร้านกะลาเกาะเต่า เล่าถึงความสำเร็จจากการเปลี่ยนแปลงแนวคิดสร้างงานในร้านว่า “เดิมร้านเราผลิตงานศิลปะหลายรูปแบบ งานที่ผลิตขายส่วนใหญ่จะเป็นงานของใช้ของตกแต่งทั่วไป เช่น แหวน สร้อยคอ ต่างหู สร้อยข้อมือ สร้อยข้อเท้า ลวดลายก็จะไม่ใช่เอกลักษณ์ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อ

ร่วมโครงการของสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่มาให้คำปรึกษา จึงเกิดความคิดที่ว่าที่จริงแล้ววัฒนธรรมทางใต้ของเราก็มีสิ่งดีๆ มากมาย ทำให้ผมเลือกใช้ลายลูกบิด ซึ่งเป็นลายโบราณสมัยศรีวิชัยมาเป็นแรงบันดาลใจในการทำกระเปาะสะพาย และรูปแบบหม้อสำริดมาเป็นแนวคิดทำกระเปาะถือ ที่มีขาตั้งในแบบหม้อสำริด งานทั้งหมดที่ทำเป็นต่อยอดจากงานกะลามะพร้าวธรรมดาที่ทำอยู่แล้วที่ไม่เคยคิดเลยว่าจะสามารถนำมาก่อให้เกิดคุณค่าและสร้างมูลค่าในการขายได้แบบนี้ ทำให้กลุ่มลูกค้าก็เปลี่ยนไปจากเดิม จากลูกค้ากลุ่มวัยรุ่นไปเป็นกลุ่มลูกค้าที่มีกำลังซื้อสูงเพิ่มขึ้น และตอนนี้ก็กำลังออกแบบงานปั้นปักผมและกิ๊ฟที่ติดผมเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มมูลค่าทางทุนวัฒนธรรมที่เรามีอยู่ลงในผลิตภัณฑ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด”

ร้านกะลาเกาะเต่า
คุณอภิสิทธิ์ ศรีพิเชียร
2/14 หมู่ 3 ตำบลเกาะเต่า อำเภอเกาะพะงัน
จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84280
โทร. 08 7270 3014

ทุนวัฒนธรรมศรีวิชัย (Cultural Heritage of Srivichaya)

เครื่องประดับและของใช้จาก เปลือกหอย

เครื่องถมเป็นเครื่องราชูปโภคของพระมหากษัตริย์ไทยมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงปัจจุบัน จากงานเครื่องถมที่เน้นการเขียนลวดลายไทยสู่การพัฒนาให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ โดยใช้แนวคิดจากลูกบิดในทุนวัฒนธรรมศรีวิชัย ออกแบบเป็นกำไลและแหวนเงินที่นำเทคนิคการเจาะรูมาใช้เพิ่มเติมความสวยงามด้วยการถมยาเป็นลวดลายดอกไม้ นอกจากนี้ ยังนำจินตนาการจากฟองคลื่นมาเป็นแนวคิดในการออกแบบภาดใส่ของเทคนิคบุเงินถมยาด้วยลวดลายดอกพุดตาน

ผลงานที่ต่อยอดต้นทุนประสบการณ์การสร้างงานเครื่องถมที่สืบทอดผลงานจากรุ่นพ่อสู่รุ่นลูก มากกว่า 40 ปี กลายมาเป็นเครื่องประดับและของใช้ผลงานใหม่ใส่ลวดลายกันหอยที่ถอดแบบมาจาก “เม็ดมโน” สัญลักษณ์ความมั่งคั่งของท้องถิ่น เพิ่มเข้าไปเพื่อสร้างคุณค่าให้ชิ้นงาน ส่งผลให้สินค้าขายได้ง่ายขึ้น **คุณวชิระ นกอักษร** เจ้าของศูนย์นครหัตถกรรมเล่าถึงความมีคุณค่าของตัวชิ้นงานว่า “เม็ดมโน เป็น

เอกลักษณ์ของเมืองนคร ในอดีตใช้เป็นเงินตราสมัยศรีวิชัยและใช้เป็นเครื่องรางที่นับถือกันมาจนถึงปัจจุบันที่ดึงเอาเอกลักษณ์นี้มาใช้ เพราะบางคนยังไม่รู้จักว่าเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิมของศรีวิชัย เมื่อเข้าร่วมโครงการฯ กับสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ทำให้มองเห็นโอกาสตรงนี้ จึงดึงเอามาใช้เป็นเครื่องประดับ สร้อย ต่างหู จี้ แหวน กำไล และออกแบบรูปทรงให้ทันสมัยขึ้นเมื่อผลิตและวางจำหน่ายออกไปก็สร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าอย่างมาก ซึ่งตอนนี้กำลังคิดที่จะต่อยอดออกแบบชิ้นงานใหม่ๆ ออกสู่ตลาดเพิ่มเติม”

นครหัตถกรรม

คุณวชิระ นกอักษร

1 ถนนสระเรียง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทร. 08 2421 1140

ทุนวัฒนธรรมศรีวิชัย (Cultural Heritage of Srivichaya)

กระเป๋าย่านลิภาแบบคล้องแขน

ย่านลิภาเป็นพืชตระกูลเฟิร์นหรือเถาวัลย์ชนิดหนึ่ง (ภาษาท้องถิ่นภาคใต้เรียกเถาวัลย์ว่า “ย่าน”) มีคุณสมบัติที่ดี คือ ลำต้นเหนียว ชาวบ้านจึงนำมาจักสานเป็นภาชนะเครื่องใช้ต่างๆ พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋าถือที่ผสมภูมิปัญญาการสานย่านลิภาและนำการพัฒนาตลาดของลูกบิด โดยพัฒนาทั้งรูปทรงและลวดลาย โดยลดทอนลายบนลูกบิดให้เหลือเพียงลายกราฟิกย้อนมลายูให้ทันสมัย ออกแบบ 2 แนวทาง สำหรับสวมใส่กับผ้าไทยและกระเป๋าถือแบบ Clutch เพื่อความลงตัวทั้งกับเครื่องแต่งกายอย่างไทยและแบบสมัยใหม่

จากแนวความคิดที่ต้องการจะสร้างงานใหม่ในแบบที่ไม่เคยทำมาก่อน เพื่อจับกลุ่มลูกค้าสมัยใหม่ๆ มากขึ้น ทำให้ **คุณแสงยม คาวินธร** ประธานกลุ่มเกษตรกรจักสานปลูกย่านลิภา ที่เกิดการรวมกลุ่มผู้มีประสบการณ์เชี่ยวชาญในการนำย่านลิภาผลิตงานหัตถกรรม กระเป๋าถือ กางเกง พัด งานถักเงิน ถักทอง มานานกว่า 7 ปี “จุดเด่นของงานที่ลูกค้าให้การยอมรับคือความสวยงามของลวดลายและความปราณีตในแต่ละชิ้นงาน ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นข้าราชการและประชาชนทั่วไป ซื้อผ่านการออกงานบูธที่หน่วยงานจัดขึ้นและผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก เป็นต้น เมื่อมีโอกาสร่วมโครงการทุนวัฒนธรรมของ **สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรม** ก็เกิดไอเดียที่จะทำงานชิ้นใหม่ๆ ขึ้นเพื่อจับกลุ่มลูกค้ารุ่นใหม่ โดยยังคงเอกลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ให้สูญหายไป และเมื่อผลิตและทดลองจำหน่ายก็ถือว่าผลตอบรับที่ดีดีมาก สามารถสร้างมูลค่าสินค้าเพิ่มมากขึ้นจากราคาเดิมถึง 20%”

กลุ่มเกษตรกรจักสานปลูกย่านลิภา

คุณแสงยม คาวินธร

147/3 หมู่ 7 บ้านหนองบัว ตำบลนาเคียน

อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทร. 08 5476 2852

ทุนวัฒนธรรมศรีวิชัย

(Cultural Heritage of Srivichaya)

โคมไฟจากหนังแกะลาย

การแกะหนังเป็นงานหัตถกรรมที่สืบทอดควบคู่มากับการเล่นหนังตะลุง แต่เดิมจะทำเฉพาะการขึ้นรูปสำหรับเชิดเท่านั้น จึงได้นำภูมิปัญญามาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์โคมไฟและถ่ายทอดลวดลายลูกบิดไว้บนแผ่นหนังประกอบเป็นโคมไฟรูปทรงกรงนกเขาชาวที่สะท้อนเรื่องราวเฉพาะถิ่นของภาคใต้ สู่การพัฒนาการออกแบบโคมไฟ 3 รูปแบบ ทั้งแบบแขวนและแบบตั้งโต๊ะ โดยแสงไฟที่ส่องผ่านแผ่นหนังจะให้ความอบอุ่น และแสงที่ลอดผ่านลายขลุ่ยจะมอบบรรยากาศใหม่ๆ แก่ห้องอีกด้วย

คุณสมทรง ห่อหุ้ม ตัวแทนวิสาหกิจชุมชนแกะรูปหนังตะลุง เปิดเผยถึงที่มาของชิ้นงานว่า “เดิมนั้นงานผลิตของกลุ่มจะเป็นงานแกะลายตลกแต่งประดับบ้าน วิสัทธิ ผลงานภาพที่ขายดีที่สุดเป็นงานรูปพระฤาษีที่ลูกค้านิยมซื้อไปใส่กรอบตกแต่งบูชา ส่วนโคมไฟหนังแกะลาย เป็นงานชิ้นใหม่ที่กลุ่มทดลองดูว่าจะทำงานอะไรออกมาให้ดูแปลกและแตกต่างออกไป โดยที่ยังคงนำเอางานชิ้นเดิมๆ ที่เคยผลิตอยู่แล้วมาต่อยอดสร้างเป็นงานชิ้นใหม่จึงปรึกษากับนักออกแบบของ **สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม** จึงเลือกทำโคมไฟทั้งแบบแขวนและแบบตั้ง โดยใช้วัสดุหนังแกะมาขลุ่ยเป็นลวดลายนก ซึ่งเป็นงานที่ทางกลุ่มมีความเชี่ยวชาญอยู่แล้วมาใส่อยู่ในตัวโครงสร้างโคมไฟ เน้นการออกแบบเป็นกรงนกหัวจุก กรงนกที่เป็นเอกลักษณ์ของปักษ์ใต้ที่ใครๆ ก็รู้จัก ส่งผลให้เกิดเป็นชิ้นงานโคมไฟที่มีการผสมผสานอย่างลงตัว เมื่อนำไปวางจำหน่าย ก็สามารถสร้างราคาขายได้มากกว่าโคมไฟทั่วไป แม้ในปัจจุบันงานชิ้นนี้ยังต้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้มีรูปแบบเป็นที่ยอมรับจากลูกค้ามากขึ้นกว่านี้ แต่คิดว่าหากทำสำเร็จชิ้นงานนี้อาจกลายเป็นอีกหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่สร้างสรรค์จากทุนวัฒนธรรมของใต้ที่โดดเด่นและขายได้ราคาเหมือนอย่างงานแกะรูปหนังตะลุงก็เป็นได้”

วิสาหกิจชุมชนแกะรูปหนังตะลุง

คุณสมทรง ห่อหุ้ม

316/4 หมู่ 5 ซอยโรงเจ ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลปากพูน

อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทร. 08 4064 5916

Showcase

• เรื่อง : จักรพร โยเหลา

ทุนวัฒนธรรมศรีวิชัย (Cultural Heritage of Srivichaya)

พวงกุญแจกริชรามันห์

กริชเมืองรามันห์เป็นกริชตระกูลสำคัญในประวัติของกริช ผลิตภัณฑ์ชิ้นนี้ได้ปรับเปลี่ยนแก้ไขในรูปแบบของตัวกริชให้ทางกลุ่มสามารถผลิตได้ง่ายขึ้นเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ชิ้นนี้คือรูปแบบของกริชรามันห์ที่มีรูปทรงเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะลังกาสุกะ ที่ได้มีการนำมาดัดทอนให้เหมาะสมกับรูปแบบของผลิตภัณฑ์ และได้มีการออกแบบโลโก้กับทางกลุ่มพร้อมกับการออกแบบแผ่นป้ายรองหลังสินค้า เพื่อสร้างเอกลักษณ์และส่งเสริมการตลาด

คุณตีเพลลี อะตะบุ ประธานกลุ่มสหกรณ์กริชรามันห์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างงานชิ้นนี้ว่า “ที่นี่เป็นแหล่งผลิตกริชที่มีชื่อเสียงในภาคใต้ มีสมาชิกในสหกรณ์รวมกว่า 60 คน ช่วยกันผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประจำท้องถิ่น ซึ่งก็คือ กริชโบราณ อันเป็นงานดั้งเดิมและได้รับการยอมรับทั่วไป เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไปทำให้เกิดความคิดที่จะสร้างงานใหม่ๆ ที่ผสมผสานความร่วมมือและคงเอกลักษณ์ของงานพื้นบ้านไว้ จึงเข้าร่วมโครงการทุนวัฒนธรรมของสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และเลือกที่จะสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์พวงกุญแจ แต่ยังคงรักษารูปแบบกริชรามันห์ อันเป็นเอกลักษณ์วัฒนธรรมศรีวิชัยเอาไว้ในชิ้นงาน และตั้งใจที่จะให้เป็นสินค้าต้นแบบและส่งต่อให้เยาวชน

ในท้องถิ่นที่เป็นคนรุ่นใหม่ช่วยกันคิดนำภูมิปัญญาท้องถิ่นนี้ ไปพัฒนาต่อยอดพัฒนาให้เป็นพวงกุญแจประจำท้องถิ่นหรือทำเป็นสินค้าอื่นๆ เนื่องจากคนรุ่นใหม่จะมีความสามารถในการนำเครื่องมือเครื่องมือที่ทันสมัยมาช่วยผลิตและสร้างงานได้หลากหลายขึ้นโดยไม่ทิ้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มโอกาสการขายไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยว ข้าราชการ และประชาชนทั่วไป รวมทั้งยังสามารถสร้างรายได้กลับคืนสู่ท้องถิ่นได้อีกด้วย”

กลุ่มสหกรณ์กริชรามันห์

คุณตีเพลลี อะตะบุ

54/1 หมู่ 2 ตำบลตะไละเหลอ อำเภอรามัน

จังหวัดยะลา 95140

โทร. 08 6299 3413

ทุนวัฒนธรรมศรีวิชัย

(Cultural Heritage of Srivichaya)

พวงกุญแจไม้พายลายเรือกอละ

กุหลละ หรือ กอลละ เป็นคำภาษามลายู ใช้เรียกรือประมงขนาดเล็กหรือขนาดกลาง บางครั้งก็ใช้เรียกรือขนาดใหญ่ได้เช่นกัน ความสวยงามของเรือกอลและอยู่กับการตกแต่งลวดลายตั้งแต่หัวเรือถึงท้ายเรือ เป็นการเพิ่มสีสันให้กับเรือโดยวาดลวดลายจิตรกรรมแล้วระบายสีสวยงามสะดุด ในส่วนประดับของเรือกอลและ ได้แก่ จาปิง บางา เพิ่มเติมรายละเอียดด้วยการฉลุลวดลายแล้วระบายสี แต่มาในระยะหลังไม่มีการแกะสลักจะมีเพียงการพัฒนารูปแบบของลวดลายจิตรกรรมไปตามยุคสมัย ในส่วนของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชิ้นนี้ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเรือกอลและ นำมาออกแบบเป็นพวงกุญแจที่มีลวดลายของเรือกอลและ มีการดัดรูปทรงให้เข้ากับลวดลายของเรือโดยเน้นไปยังรูปทรงของไม้พายที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ

คุณฟายีชัน ยามา ประธานกลุ่มศูนย์เยาวชนเรือกอลและ “แนวคิดนี้เกิดจากที่มีโอกาสร่วมโครงการทุนวัฒนธรรมของสำนักงานอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ที่ให้ออกแบบงานที่ใช้ทุนงานผลิตเดิมมาใส่ทุนวัฒนธรรม พื้นบ้านสร้างคุณค่าให้ชิ้นงาน ออกแบบมาหลายอย่าง ปากกา ดินสอพวงกุญแจ แต่ที่ผลิตได้จริงคือ พวงกุญแจ มีคุณค่าที่รูปร่างที่ทำเป็นไม้พายมีลายที่ถอดแบบมาจากลายเรือกอลและ ที่โชว์คุณค่าของทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ชัดเจนที่สุด และเมื่อผลิตต้นแบบออกมาก็ได้รับการออกแบบโลโก้และทำแพ็คเกจจิ้ง ทำให้สามารถทำเป็นงานจริงที่ขายได้ทันที และมีราคาสมเหตุสมผล ส่งผลให้เกิดการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ได้อีกหลายอย่างประเภท อาทิ เฟอ์รีเจอร์ไม้เรือกอลและ เป็นต้น”

กลุ่มศูนย์กลางเยาวชนเรือกอลและ

คุณฟายีชัน ยามา

97 หมู่ 10 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 96000

โทร. 08 9465 6317

ทุนวัฒนธรรมล้านนา (Cultural Heritage of Lanna)

ตุ๊กตาไม้รูปสิบสองนักษัตร

ตุ๊กตาไม้สิบสองนักษัตรที่ออกแบบโดยเพิ่มประโยชน์ใช้สอยให้มากขึ้น อาทิ กล่องเก็บเหรียญสตางค์ ใส่ไม้จิ้มฟัน หรือใส่ของใช้จุกจิกบนโต๊ะทำงาน เป็นต้น สร้างขึ้นด้วยเทคนิคการทำแยกชิ้นแล้วประกอบขึ้นเป็นตัวเพื่อให้อวัยวะบางส่วนหมุนได้ เป็นการสร้างจุดเด่นของชิ้นงานที่เรียกอารมณ์ขันและทำให้ผู้บริโภคมีส่วนร่วมในผลิตภัณฑ์ โดยผลงานจะมีสอวนบุคลิกทั้งแบบตัวใหญ่ เขียนสี และตกแต่งด้วยวัสดุอื่นๆ อาทิ ผ้าไหม ใช้กลุ่มสีจากเครื่องแต่งกายชาติพันธุ์ในล้านนา ส่วนแบบตัวเล็ก เน้นงานลักษณะการ์ตูน สีสันสดใส

ชิ้นงานดังกล่าวเป็นการต่อยอดจากงานที่ผลิตขายอยู่แล้วซึ่งเป็นตุ๊กตาไม้แนวลวดลายน่ารัก ตามสมัยนิยมหลังจากที่ได้ร่วมโครงการทุนวัฒนธรรมกับสำนักงานพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ทำให้มีความคิดที่จะสร้างงานที่เพิ่มคุณค่าและสร้างรายได้คืนสู่กลุ่มได้มากขึ้น **คุณคณินิจ บุญจันทร์** ตัวแทนวิสาหกิจชุมชนบ้านตุ๊กตาไม้บ้านหลวงเหนือ เล่าถึงความสำเร็จในการนำทุนวัฒนธรรมมาสร้างในชิ้นงานรูปแบบใหม่ว่า “วิสาหกิจเรามีชื่อเสียงด้านงานผลิตภัณฑ์งานไม้ จากเดิมที่เน้นงานออกแบบเป็นรูปสัตว์ 12 ราศี สไตลน่ารัก แบบที่ขายดีส่วนใหญ่

เป็นแนวสัตว์ชาฟหรืออย่าง ยีราฟ ม้าลาย เป็นต้น เมื่อนำทุนวัฒนธรรมพื้นบ้านมาออกแบบชิ้นงานใหม่ๆ จึงผสมเรื่องราวในหมู่บ้านเราที่มีกลุ่มชาวไทลื้อที่อพยพมาจากมณฑลยูนนาน 12 ปีน้าของเงินมากกว่า 600 ปี มีผ้าไทลื้อที่มีลวดลายสวยงามทรงคุณค่าเลื่องชื่อมานาน และนำลายผ้าไทลื้อมาใส่ในงานตุ๊กตาไม้รูป 12 นักษัตร ด้วยการเพ้นท์เป็นลวดลายจากผ้าไทลื้อเสริมกล่องไม้เล็กๆ ติดด้านหลังเป็นการเพิ่มฟังก์ชันการใช้งาน ปัจจุบันสามารถจำหน่ายเป็นชุดสิบสองนักษัตร เป็นของขวัญของฝาก เพิ่มโอกาสการขายในกลุ่มลูกค้าระดับกลางถึงบนได้มากขึ้น และยังสามารถสร้างความแตกต่างให้กับสินค้าได้อย่างโดดเด่นอีกด้วย”

วิสาหกิจชุมชนบ้านตุ๊กตาไม้บ้านหลวงเหนือ

คุณคณินิจ บุญจันทร์

83 หมู่ 4 ตำบลหลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ 50220
โทร. 08 7301 0693

ทุนวัฒนธรรมล้านนา

(Cultural Heritage of Lanna)

กระเป๋า “ขนมจีนน้ำเงี้ยว” แบบ BONO Studio

งานกระเป๋าชุดนี้ได้แรงบันดาลใจจากขนมจีนน้ำเงี้ยว ซึ่งเป็นอาหารเมืองที่ขึ้นชื่อของเชียงใหม่ ในหม้อน้ำเงี้ยวมักประกอบด้วยชิ้นเลือดหมูกับหมูสับ น้ำเงี้ยวบนขนมจีนแล้วกระเทียม ต้นหอม-ผักชี นำมาใส่โอเดียดีสร้างสรรค์ชุดกระเป๋าที่ประกอบด้วยกระเป๋าสะพาย 2 ใบ และกระเป๋าใส่ของจุกจิก 1 ใบ ใช้วัสดุพีวีซีพิมพ์ลายผสมกับหนัง หูกระเป๋าทำเป็นรูปช้อน-ส้อม พร้อมรับประทาน

คุณนพวงศ์ ทรงคำ ผู้บริหารบริษัททองเสน่ห์ เปิดเผยถึงที่มาแนวคิดการสร้างสรรค์ชิ้นงานว่า “เราเป็นโรงงานผลิตเสื้อผ้า ชุदनักเรียนชุดวอร์ม ชุดโปโล ผ้าคลุมเก้าอี้ โดยรับผลิตสินค้าตามออเดอร์ให้กับองค์กร ภาครัฐและเอกชนต่างๆ ซึ่งงานที่รับมาจะส่งต่อไปยังวิสาหกิจชุมชนผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปครบวงจรเพื่อกระจายงานกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชน ก่อนจะได้

โอเดียดีผลิตกระเป๋า “ขนมจีนน้ำเงี้ยว” ที่เกิดจากการที่ได้เข้าร่วมโครงการของสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชนของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ในท้องถิ่น ทำให้นำเอาอาหารพื้นเมืองยอดนิยมอย่างขนมจีนน้ำเงี้ยวมารวมกับความถนัดของการสร้างชิ้นงานที่มีอยู่ โดยเลือกผ้าแคนวาสที่มีความทนทานกว่าผ้าทั่วไป ปรับเทคนิคการทำลายโดยใช้งานกราฟิกเข้ามาช่วย ผลิตออกมา 2 รูปทรงที่กลุ่มลูกค้านิยมและพกพาสะดวก ได้แก่ กระเป๋าถือและกระเป๋าสะพาย ที่โดดเด่นเรื่องการออกแบบที่เฉพาะตัวด้วยลายเส้นขนมจีนภายใต้แบรนด์ของตัวเอง ซึ่งเป็นมูลค่าที่ได้จากการนำทุนวัฒนธรรมด้านอาหารซึ่งใกล้ตัวและเข้าถึงได้ง่ายมาใส่ในชิ้นงานได้อย่างสร้างสรรค์

วิสาหกิจชุมชนผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปครบวงจร (บจก.ทองเสน่ห์)
คุณนพวงศ์ ทรงคำ
344 หมู่ 11 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290
โทร. 08 6656 4620, 08 1784 4024

Showcase

• เรื่อง : นภาพร อินโน

ทุนวัฒนธรรมล้านนา (Cultural Heritage of Lanna)

ชุดกาแฟ ชามชุป และชามถ้วยเตี้ย จากดินเผาลายน้ำเคลือบแบบโบราณ

งานดินเผาลายน้ำเคลือบแบบโบราณ ถูกพัฒนาพร้อมกับสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นชุดกาแฟที่มีทั้ง ถ้วยกาแฟ จานรอง แก้วเหยือก ชามชุป และชามถ้วยเตี้ย เพื่อขยายสู่กลุ่มตลาดคนรุ่นใหม่ แต่ยังคงได้ ลวดลายจิตรกรรมที่เป็นเครือเถา ลายดอกพุดตาน กลีบลำดวน ผสานเข้ากับอัตลักษณ์น้ำเคลือบแนว ศิลาดล (เขียว ดำ ขาว น้ำตาล น้ำเงิน)

คุณนิพนธ์ ทองศิริ ผู้บริหารประติมากรรมดินเผาลำพูน อธิบายถึงจุดเด่นของงานว่า “ผมมีต้นทุนเดิมอยู่แล้วคือ การผลิตงานเคลือบปูนผลิตงานพวกของใช้ในชีวิตประจำวัน อาทิ ถ้วย ชาม แก้ว เป็นสินค้าส่งออก และผลิตตามลูกค้าสั่ง เช่น กลุ่มโรงแรม รีสอร์ท ซึ่งงานเคลือบปูนจะมีจุดเด่นตรงที่สร้างความรู้สึkd้านความสัมผัสที่ต่างจากงานเซรามิกทั่วไป ส่วนเทคนิคเคลือบศิลาดล มีจุดเด่นตรงที่สารเคลือบนี้เป็นสารที่มีปฏิกิริยากับพวกสารพิษต่างๆ น้ำในภาชนะศิลาดลจะเปลี่ยนทันทีเมื่ออาหารนั้นมีสารพิษ นิยมใช้มากในสมัยโบราณเป็นเทคนิคที่ผมสะสมประสบการณ์มาตั้งแต่ปี 2530 หรือ 20 กว่าปีแล้ว สำหรับแนวคิดในการนำทุนวัฒนธรรมพื้นบ้านมาสร้างมูลค่าในงานผลิตนี้มาพัฒนาใส่ในงาน ซึ่งได้ออกแบบเป็นงานเคลือบดินเผาทำเป็นชุดกาแฟ ชามชุป และชามถ้วยเตี้ย ผมเลือกใช้ดอกพุดตาน ดอกไม้ที่มีความหมายทางศาสนาที่ใช้เป็นดอกไม้บูชามาแต่โบราณ มาดัดแปลงเป็นลายเส้นดอกไม้ให้ดูโมเดิร์นใส่ลงบนภาชนะนำไปผ่านกระบวนการเคลือบแนวศิลาดล หลังจากที่ได้เป็นสินค้าต้นแบบ ก็สามารถต่อยอดเป็นงานผลิตได้จริง ปัจจุบันได้รับยอดสั่งผลิตจากลูกค้ากลุ่มโรงแรม รีสอร์ท และ

รวมถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวได้อีกด้วย ทั้งนี้ยังได้เตรียมต่อยอดทุนวัฒนธรรมโดยวางแผนที่จะผลิตงานชิ้นใหม่ๆ ออกมาเป็นงานแบบปั้นปูนอิสระ เช่น พวกรูปปั้นเทพเจ้าต่างๆ เป็นต้น”

ประติมากรรมดินเผาลำพูน

คุณนิพนธ์ ทองศิริ

61/9 หมู่ 9 ตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 51000

โทร. 08 6191 1811

ทุนวัฒนธรรมล้านนา

(Cultural Heritage of Lanna)

ภูมิปัญญาอายุร้อยปี ผมเป็นผู้ริเริ่มและพัฒนาสินค้าใช้ไม้ไผ่ข้างที่เกิดในหมู่บ้านจำนวนมากมาใช้ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด และได้รับความสนใจจากลูกค้ามาตั้งแต่ปี 2539 จนทุกวันนี้ และเมื่อเข้าร่วมโครงการของสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ที่ให้ทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นมาพัฒนาสร้างงานใหม่ ก็คิดว่าจะทำอะไรให้ดูน่าสนใจ ขายได้ และใช้ของดั้งเดิมที่ทำอยู่ โดยต้นทุนเดิมคือ งานกระบอกน้ำไม้ไผ่นำมาลงใส่ลายดู ตอนแรกก็ใช้เชือกมาคาด แต่พอมาลงใช้ฝักตบชวามาทำเป็นลายกลับเป็นที่พอใจของลูกค้า และสามารถทำให้อินค้านี้กลายเป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มได้ ส่วนลดลวดลายบนชิ้นงานนั้นเลือกใช้ลายก้ำกือ หมายถึง กั้นหอย ลักษณะเป็นการวนของกั้นหอยเปรียบเสมือนการโคจรของพระอาทิตย์ พระจันทร์ และดวงดาว สร้างความสวยงามและสะดุดแก่ผู้พบเห็น นอกจากนี้ยังนำไม้มั่งคลมาทำเป็นไม้สำหรับอุดน้ำกั้นน้ำหกและมดเข้า ยิ่งทำให้เป็นงานที่ทรงคุณค่าสามารถทำสินค้ามีมูลค่าเพิ่มจากงานที่ขายอยู่เดิมได้อีก 10% ปัจจุบันทางกลุ่มยังได้วางแผนผลิตงานชิ้นใหม่ ทำเป็นงานเชิงเทียนไม้ไผ่ที่มีประโยชน์ใช้สอยใส่เอกสารได้”

กระบอกน้ำจากไม้ไผ่ลวดลายกั้นหอย

ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากพื้นฐานงานเดิมเดิมลดลวดลายแห่งทุนวัฒนธรรมที่สามารถนำไปต่อยอดได้จริงและก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม โดยลดลวดลายที่ใช้ คือ ลายก้ำกือหรือลายกั้นหอยของชาวม้งและลายอาลูละโอของชาวอาข่า ที่ใช้ทำลดลวดลายประดับบนกระบอกไม้ไผ่

คุณเลิศยุทธ ยศบุตร ประธานกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่ไม้มะม่วงกล่าวถึงผลิตภัณฑ์ของกลุ่มว่า “เดิมเราผลิตงานโอท็อปประเภทแก้วน้ำ กระบอกน้ำดื่มไม้ไผ่ของคนโบราณ และผลิตเชิงเทียนหอมส่งออกตลาดต่างประเทศ เป็นงานที่สืบสาน

กลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่ไม้มะม่วง

65 หมู่ 6 ตำบลวังใต้ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง 52140
โทร. 08 9756 5839

Showcase

• เรื่อง : ฉัฐพร โยเหลา

ทุนวัฒนธรรมล้านนา (Cultural Heritage of Lanna)

เครื่องประดับกำไลและจี้ ลาย “นาคให้น้ำ”

งานเครื่องประดับเพชรสวิสที่ปรับโฉมจากเดิมโดยใช้เทคนิคการลงยาผสมเพชรสวิส และลวดลายจากทุนวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดรูปแบบงานที่น่าสนใจ โดยผลิตภัณฑ์ได้แรงบันดาลใจจากลายผ้าจากลายนาคให้น้ำ ซึ่งมีความหมายอันเป็นมงคล หมายถึงความอุดมสมบูรณ์ของชาวล้านนา หยิบเพียงลายเส้นมาเป็นงานออกแบบลายอะไหล่ของลี้ซู่ที่มีลักษณะเป็นแถบและเขี้ยวหมา

ผลงานนี้เกิดจากกลุ่มเครื่องประดับเงินบ้านต๋อม ซึ่งเป็นกลุ่มงานที่มีชื่อเสียงด้านการผลิตงานประเภทโลหะเงิน ผลิตเป็นงานกำไล แหวน ต่างหู สร้อยคอ และจี้ ผลิตโดยช่างผู้เชี่ยวชาญงานด้านจิ๋วเวอรี่ มากกว่า 10 ปีแล้ว โดยสินค้าที่ผลิตส่วนใหญ่มีทั้งเองขายผลิตรายขายเอง นำขายตามงานออกบูธร่วมกับหน่วยงานราชการและขายผ่านช่องทางออนไลน์ รวมถึงรับทำตามออเดอร์ที่ลูกค้าสั่ง การนำทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นมาตีไซน์นำ

วัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้สร้างคุณค่าเพิ่มในชิ้นงานสร้างมูลค่ารายได้มาสู่กลุ่มในปัจจุบัน คุณเครือวัลย์ คำลือ ประธานกลุ่มเปิดเผยในเรื่องว่า “ในการร่วมโครงการฯ กับนักออกแบบของสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ให้สร้างชิ้นงานจากวัฒนธรรมท้องถิ่น ก็ได้แรงบันดาลใจจากการจากผ้าพื้นบ้านทางภาคเหนือ เราเห็นว่าลวดลายที่สวยงามและไม่จำเป็นต้องอยู่บนงานผ้าอย่างเดียว ก็เลยนำลายผ้านั้นมาทำเป็นลายบนงานเครื่องเงิน ผลิตเป็นงานกลุ่มเครื่องประดับ กำไลและจี้ ส่วนที่เลือกให้ลายนาคให้น้ำ เพราะตัวพญานาค เป็นความเชื่อของคนโบราณที่บ่งบอกถึงความอุดมสมบูรณ์ของคนในจังหวัดพะเยา เชื่อกันว่าที่กว๊านพะเยาในสมัยแต่ก่อน จะเห็นพญานาคมาบอกรู้ว่าน้ำจะขึ้นจะมาระดับไหน และที่วัดพระศรีคัมภีร์ วัดคู่บ้านคูเมืองจังหวัดจะมีพญานาคคุ้มครองดูแลอยู่ ซึ่งสินค้านี้เมื่อทำเป็นต้นแบบก็สามารถนำไปผลิตต่อยอดการขายได้จนทุกวันนี้ โดยเฉพาะกลุ่มลูกค้าที่เข้าใจตัวงานและมีความเชื่อด้านนี้ที่เขาสัมผัสได้งานที่ได้รับความนิยมและสั่งซื้อส่วนใหญ่จะเป็น แหวนจี้ กำไล ตามลำดับ

กลุ่มเครื่องประดับเงินบ้านต๋อม

517 หมู่ 13 ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000
โทร. 08 1473 7013

ทุนวัฒนธรรมล้านนา (Cultural Heritage of Lanna)

งานปั้นขี้เลื่อยประดับบนกล่องเอนกประสงค์

งานปั้นขี้เลื่อยที่ปรับโฉมจากลวดลายมังกรที่เป็นความถนัดและมีขนาดใหญ่มาเป็นงานปั้นที่ใช้ทุนวัฒนธรรม ภาพปั้นกษัตริย์ที่ปรากฏจากแหล่งเตาเผาโบราณเวียงบัว จังหวัดพะเยา เดิมฟังก์ชันใช้งานที่เป็นกล่องไม้และเป็นบรรจุภัณฑ์ในตัว

แนวทางการผลิตงานของกลุ่มหนองเล็งทรายงานปั้น ที่สร้างงานจากการนำวัสดุที่เหลือใช้พวกเศษไม้จากโรงงานตะเกียบที่กำลังจะถูกนำไปทิ้งมาทำเป็นชิ้นงานสร้างสรรค์ **คุณนภดล เสมอเชื้อ** ประธานกลุ่มหนองเล็งทรายงานปั้น กล่าวถึงแรงบันดาลใจการสร้างงานว่า “พวกผมเป็นกลุ่มคนพิการที่รวมกันเพื่อผลิตงานปั้นจากเศษไม้ เราจัดตั้งกลุ่มและขึ้นทะเบียนอย่างเป็นทางการปี 2554 ผลิตงานปั้นหุ่นไม้ขี้เลื่อย เป็นรูปเหมือนสัตว์มงคล นักชัฏปีเกิดเป็นงานตั้งใจดี แขนงผนัง และงานของชำร่วยทำขึ้นอยู่กับลูกค้าสั่งสินค้าที่ขายดีจะเป็นรูปเหมือนมังกร พญานาค รูปสัตว์ปีเกิด สินค้าส่วนใหญ่พัฒนามาจากที่ผมเป็นคนชอบจำ ไปเห็นตรงไหนดีเราก็เอามาทำ ผ่านการลองผิดลองถูก แต่ไม่ท้อ ที่สำคัญยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐให้มีโอกาสแนะนำสินค้าไปแนะนำขายผ่านช่องทางออกบูธตามงานต่างๆ ทำให้ทุกวันนี้สินค้าเราสามารถผลิตงานปั้นหัวดินสอส่งออกไปต่างประเทศได้แล้ว สำหรับงานปั้นขี้เลื่อยประดับ เป็นชิ้นงานที่ร่วมโครงการทุนวัฒนธรรมกับสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นงานท้าทายความคิดผมที่จะต้องหนีออกไปจากจุดเดิมที่เคยทำได้ เพื่อพิสูจน์และพัฒนาให้คนรู้จักเราและยอมรับในผลงานเราให้ได้ ซึ่งงานปั้นรูปมังกรบนกล่องเอนกประสงค์ เป็นงานที่ภูมิใจและเป็นบทพิสูจน์ความสำเร็จที่ได้เราสามารถนำเศษขยะที่เขาทิ้งมาสร้างสรรค์เป็นผลงานที่ก่อให้เกิดรายได้ ช่วยสร้างอาชีพ และกระจายรายได้ให้กับคนพิการในหมู่บ้านของเราได้อีกด้วย”

กลุ่มหนองเล็งทรายงานปั้น

คุณนภดล เสมอเชื้อ

8 หมู่ 7 ตำบลบ้านเหล่า อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา 56130

โทร. 08 0492 4852

Showcase

• เรื่อง : นภาพร อินโน

ทุนวัฒนธรรมสุโขทัย

(Cultural Heritage of Sukhothai)

เครื่องประดับเงินลายปูนปั้นวัดนางพญา

ชุดเครื่องประดับเงินที่ออกแบบสร้างสรรค์ลวดลายขึ้นใหม่ สะท้อนแรงบันดาลใจจากคุณค่าความวิจิตรของลายปูนปั้นบนกรอบหุ้มวัดนางพญา อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย โดยนำความงดงามทางฝีมือของช่างปูนปั้นในอดีตมาสร้างสรรค์ผ่านชิ้นงานเครื่องประดับเงินในรูปแบบต่างๆ ทั้งแหวน ต่างหู และสร้อยคอพร้อมจี้ ที่ซ่อนลูกเล่นในรูปแบบ Locket และลายปูนปั้นที่วิจิตรบรรจงในอดีตสู่เครื่องประดับเงินแห่งยุคสมัยที่เชื่อมโยงเรื่องราวในอดีตสู่คนรุ่นใหม่ได้อย่างแยบยล

คุณสุพิศ บุตรีดี เจ้าของร้านเฮงซิลเวอร์ โรงงานที่ผลิตมีหิน พลอย กำไลเรียบ ขันเงิน ขันทอง มาตั้งแต่ปี 2531 เล่าถึงแรงบันดาลใจที่มาของแนวคิดนี้ว่า “คือคิดบวกและมองโลกในแง่ดี ก็จะสามารถพัฒนาตัวเองไปอีกขั้นหนึ่ง หรือชิ้นงานถ้าเราทำไม่เหมือนคนอื่นเขาเราก็จะไปได้ไกลกว่าการสร้างงานแต่ละชิ้น ผมมองผู้บริโภคเป็นหลักว่า ถ้าเราทำเป็นตุ้มหูหรือทำเป็นตลับ การใช้งานจะเยอะ เพราะผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงน่าจะจะเป็นสินค้าที่ไปได้ไกล เลยมีแรงบันดาลใจทำสินค้านี้ผลิออกมาน่าจะประสบความสำเร็จ อย่างงานล๊อคเก็ตก็มีความหมายที่ลึกซึ้ง นำไปใส่รูปคนที่เรารัก ผมเชื่อว่าทุกคนมีคนที่เรารักก็สามารถซื้อล๊อคเก็ตใส่รูปคนรักหรือตุ้มหูเก็บเป็นที่ระลึกเองหรือมอบให้แก่คนที่เรารักได้ ด้านงานลวดลายแต่เดิมจะเป็นลายทั่วไป ลายบาหลี่ เมื่อต้องประยุกต์พัฒนาลวดลายภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งได้แนวคิดจากการเข้าร่วมอบรมกับ **สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม** ที่ใช้การสังเกตว่าลายโบราณอะไรที่อยู่ในความสนใจของคนมากที่สุด ณ ตอนนั้น คือก่อนจะผลิตงานขึ้นใดๆ ผมจะใช้หลักการคือ ดูความต้องการของตลาดเป็นหลัก เช่น บางช่วงต้องการงานโบราณ ต้องการลายใหม่ๆ คลาสสิก เราก็ต้องทำและนํานานใหม่ๆ ออกมาออกสู่ตลาด ปัจจุบันโรงงานได้โอกาสจากร้านค้าประชารัฐที่ให้นำสินค้าไปวางจำหน่ายได้เพื่อเพิ่มโอกาสการขายสินค้าได้อีกช่องทางหนึ่ง”

Heng Silver Factory

คุณสุพิศ บุตรีดี

34 หมู่ 6 ตำบลทุ่งโพ อำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี 61160

โทร. 08 3117 6586, 08 9693 1848

ทุนวัฒนธรรมสุโขทัย

(Cultural Heritage of Sukhothai)

เครื่องประดับเงินลายปลา

ลายปลาคู่เป็นลายที่พบบ่อยในบนเครื่องถ้วยสังคโลก เป็นภาพปลาที่ว่ายน้ำตามกันภายในวงกลม ตามคติของชาวจีนเรียกว่า “หยินหยาง” อันเป็นสัญลักษณ์มงคล หมายถึง การเริ่มต้นของชีวิต อุดมสมบูรณ์ เป็นแรงบันดาลใจนำมาสู่การออกแบบและพัฒนาลวดลายบนเครื่องเงิน แหวน กำไลเงิน และต่างหูรูปปลา สัตว์มงคลที่สื่อถึงความอุดมสมบูรณ์ โดดเด่นด้วยเทคนิคการแกะลายปลาคู่อย่างประณีต โดยนำแนวคิดเรื่องรูปปลาคู่มาสร้างสรรค์เป็นชิ้นงานต่างรูปปลาเดี่ยว เมื่อใส่ทั้งสองข้างก็จะได้ปลาคู่หยินหยางตามคติของจีน

คุณชาญวุฒิ แสงกระจ่าง เจ้าของร้านชาญวุฒิ เครื่องเงินและตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเครื่องประดับเงิน แสดงความเห็นต่อผลงานว่า “ชิ้นงานทุนวัฒนธรรมที่ร่วมโครงการกับสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผลิตงานเครื่องเงินทำเป็นกำไล ต่างหู และแหวน โดยใช้ลวดลายปลาเป็นตัวสื่อถึง

วัฒนธรรมสุโขทัย ปลา สัตว์ที่มีความหมายที่ดี เป็นความอุดมสมบูรณ์ เป็นตำนานความเชื่อด้านโชคลาภมาแต่โบราณ ผมมาค้นพบว่างานเครื่องเงินส่วนใหญ่จะไม่ค่อยทำเป็นลายปลา ดังนั้นเมื่อต้องทำงานให้มีความแปลกใหม่ต่างไปจากงานเดิมที่ผลิตอยู่ คือพวงงานเงินจตุรรอบพระและงานกำไลเงิน โดยงานชิ้นใหม่จะต้องยังคงรักษามาตรฐานงานที่ได้รับการยอมรับจากลูกค้ามานานกว่า 10 ปี ทั้งในด้านผลิตที่มีมาตรฐาน ความประณีตใน ชิ้นงานและใช้วัสดุเงินอย่างดี 92.5% โดยราคาขายอยู่ในระดับปานกลาง มีกลุ่มลูกค้าหลักๆ เป็นกลุ่มข้าราชการ นักธุรกิจท้องถิ่น และจังหวัดใกล้เคียง ส่วนลูกค้ารายใหม่ๆ จะได้มาจากการแนะนำกันแบบปากต่อปาก สินค้าที่ผลิตส่วนใหญ่ขายผ่านร้านชาญวุฒิเครื่องเงินและส่งออกเน้นทำตามออเดอร์ สำหรับแผนนำทุนวัฒนธรรมมาต่อยอดในอนาคต คาดว่าจะนำลวดลายปลาไปผลิตเป็นงานจิ๋วหรืองานปั้นปักผม เพื่อสร้างความหลากหลายและเป็นทางเลือกใหม่ให้กับลูกค้าประจำกลุ่มเดิมและเพิ่มโอกาสการขายในกลุ่มลูกค้ารายใหม่ๆ”

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเครื่องประดับเงิน
คุณชาญวุฒิ แสงกระจ่าง
2/5 หมู่ 14 ตำบลตลุกตุ๋ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสุพรรณบุรี 61120
โทร. 08 1513 2833

Showcase

• เรื่อง : จักรพรรดิ โยเหลา

ทุนวัฒนธรรมอยุธยา (Cultural Heritage of Ayuthaya)

ภาชนะบนโต๊ะอาหาร จากสัตว์ในวรรณคดี

การพัฒนาจากกระเปาะที่ทำจากเปลือกหอย โดยนำความเชื่อในวรรณคดีโบราณในเรื่องที่ว่าหงส์เป็นสัตว์ชั้นสูง จึงนำรูปทรงของไข่มุกมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ ด้วยการจำลองลายของการเขียนทองประดับโลหะส่วนหัวและหางด้วยลวดลายวิจิตร นำแนวคิดจากลวดลายของเรือสุพรรณหงส์และนกสุวรรณหงส์ในวรรณคดี

ปทิตตา ชุมพล เจ้าของธุรกิจไข่วิจิตร เอ็กอแพชสยาม EGG @ SIAM เล่าถึงที่มาของกิจการว่า “ตนเองและสามีได้ดำเนินธุรกิจนี้มาได้ประมาณ 12 ปี แล้วใครจะคิดว่าแค่ไข่นกกระทาที่ไม่มีใครคุณค่า แต่ด้วยที่คลุกคลีอยู่ในวงการจิวเวลรี่ จึงได้สังเกตเห็นถึงช่องทางธุรกิจ มาทำการออกแบบให้ดูทันสมัยโดยในช่วงเริ่มต้นรูปแบบยังเป็นแบบธรรมดาใช้วิธีการพันท์ทั่วๆ และใช้ไข่นกกระทามาทำเป็นกระเปาะ แต่เมื่อผลิตไปได้ระยะหนึ่งทำให้เกิดคิดที่จะปรับปรุงรูปแบบขึ้น จึงได้นำความรู้และประสบการณ์จากร้านจิวเวลรี่ประกอบกับไอเดียที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการกับสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม มาทำให้เกิด

ประโยชน์ โดยได้มีการนำหนังและโลหะ มาประดับตกแต่ง พร้อมได้นำวิธีการยัดไข่มุกมาใช้ คือ การนำไข่มุกมาเรียงและเชื่อมด้วยฟิวส์ เพื่อให้ได้กระเปาะไข่นกกระทาจากเศษที่มีขนาดใหญ่ขึ้น เจาะกลุ่มลูกค้าไฮโซ พร้อมเพิ่มประโยชน์ใช้สอย สามารถต่อยอดเป็นธุรกิจที่ยั่งยืนและมีรายได้หล่อเลี้ยงครอบครัวได้”

เอ็กอแพช สยาม EGG @ SIAM

คุณปทิตตา ชุมพล และ คุณธวัชวิน ชนะเลิศบุญพร

114/15 หมู่ 1 ตำบลศาลายา อำเภอบางพลี จังหวัดนครปฐม 73170

ทุนวัฒนธรรมอยุธยา (Cultural Heritage of Ayuthaya)

ดอกไม้แห้งอบหอม

แรงบันดาลใจจากเครื่องหอมแบบพกพาที่ได้จากการอบกลิ่นมวลดอกไม้ที่นิยมในสมัยอยุธยาตอนปลาย จากผลิตภัณฑ์เดิมที่บรรจุในถุงตาข่ายจึงเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ใหม่เพื่อยืดอายุสินค้า และสะดวกในการซื้อเป็นของขวัญที่สวยงาม มีคุณค่า โดยใช้กรรมวิธีการอบดอกไม้ไทยแบบโบราณ แยกสี แยกกลิ่นให้ชัดเจน เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของสินค้า

สำหรับดอกไม้แห้งอบหอมนี้ เป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์ของศิลปะเครื่องหอมอูชาฟอริสก่อตั้งโดยคุณอูชา ผ่องแผ้ว เมื่อ 26 พฤษภาคม 2556 ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ อาทิ เครื่องหอมสมุนไพรของชำร่วย ชุดเครื่องหอมบุหงารำไป ชุดเครื่องหอมการบูร ชุดเครื่องหอมกลิ่นตะไคร้หอม ชุดเครื่องเกลือหอมสปา ชุดสังฆทานเครื่องหอมสมุนไพร ดอกก็ัฏฐิพืช เค้กบราวนี่หอมๆ โดยจุดเด่นที่ต่อยอดจากความรู้จากนักออกแบบของสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อยู่ในรูปแบบน่ารักสวยงามน่าใช้ สามารถนำไปประดับตกแต่งสถานที่ให้หอมสดชื่น ช่วยสร้างบรรยากาศให้ผ่อนคลาย ด้วยกลิ่นหอมๆ จากถุงหอมแบบต่างๆ ของอูชาฟอริส

ศิลปะเครื่องหอมอูชาฟอริส

คุณอูชา ผ่องแผ้ว

558 หมู่ 4 ซอยเทศบาล 116 ตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมือง
จังหวัดสมุทรปราการ 10280

Showcase

• เรื่อง : นภาพรณ อินโน

ทุนวัฒนธรรมอยุธยา (Cultural Heritage of Ayuthaya)

กระเป๋าถือสตรีจากรังไหมผสมหนัง

การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์จากรังไหมมาผสมรวมกับหนัง ผ้า ลูกปัด พัฒนาเป็นกระเป๋าจากรังไหม โดยใช้ลวดลายไทยประดับกระจกบริเวณรอบฐานเสาอุโบสถรอบกำแพงวัดพระแก้ว โดยนำลายกระจังพื้นปาลมาสรางสรรค์ให้เป็นลวดลายบนฝากระเป๋า เพิ่มเติมเสน่ห์ด้วยลูกปัดโลหะ

คุณกิตติศักดิ์ ขจรภัย กรรมการกลุ่มรังไหมประดิษฐ์ที่เติบโตมาจากธุรกิจงานผลิตของที่ระลึก พวงกุญแจรังไหม อันเป็นกิจการที่สืบทอดมาจากครอบครัว “จุดเริ่มต้นที่ทำคือคุณแม่ผมเป็นประธานกลุ่มและหลานท่านทำงานที่ศูนย์ไหมสระบุรี ก็เลยเอารังไหมมาทำเป็นดอกทิวลิปพวงกุญแจ ทำกันแต่รูปแบบเดียว พอได้ร่วมโครงการทุนวัฒนธรรมของสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ทำให้มีเป้าหมายที่จะออกแบบงานชิ้นใหญ่ ไม่อยากทำงานของที่ระลึกแล้ว ซึ่งก็ได้พัฒนางานเป็นกระเป๋าจากรังไหม เป็นงานผสมผสานระหว่างหนัง ผ้า และลูกปัด ทุนวัฒนธรรมที่เรานำมาใช้ก็คือ ลายอุบะ ลายผนังของโบสถ์วัดพระแก้ว เพื่อจะสื่อถึงประเทศไทยของเรา

ซึ่งเมื่อผลิตแล้วผลงานนี้สามารถสร้างอัตรากำไรได้ มีกำไรต่อชิ้นได้มากกว่าพวงกุญแจที่จะขายดีเฉพาะหน้าเทศกาลเท่านั้น ไม่เหมือนงานกระเป๋าที่ขายได้ตลอด เพราะเป็นสิ่งจำเป็นที่คนต้องใช้ ความสำเร็จในการสร้างงานชิ้นนี้ ปัจจุบันได้การยอมรับในวงกว้าง โดยผลงานที่มีโอกาสเข้าร่วมประกวดและรับรางวัลจากหลายโครงการ อาทิ สาขาสิ่งประดิษฐ์จากผ้าที่ใช้ในครัวเรือน อีกทั้งยังได้รับโอกาสจากภาครัฐนำผลงานไปเผยแพร่ยังต่างประเทศ และร่วมงานแสดงสินค้าระดับประเทศในเมืองไทย”

กลุ่มรังไหมประดิษฐ์

คุณกิตติศักดิ์ ขจรภัย

68/1 หมู่ 6 ตำบลตลาดน้อย อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี 18130
โทร. 09 0429 3609

ทุนวัฒนธรรมอยุธยา (Cultural Heritage of Ayuthaya)

ผลิตภัณฑ์มีดฝักมุก

เมื่อเอ่ยถึงมีดพื้นบ้านชั้นดี ที่ด้วยเหล็กเนื้อเหนียว แกร่ง ทั้งคมกริบเหมาะแก่การใช้สอยหลายรูปแบบ หลายคนคงจะนึกถึง มีดอรัญญิก ผลิตภัณฑ์ชิ้นนี้จึงพัฒนาและผสมผสานภูมิปัญญาการทำมีดอรัญญิกกับงานฝักมุกอันเป็นมรดกตกทอดจากครูหัตถศิลป์มาแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา

บ้านต้นโพธิ์ เป็นหมู่บ้านที่มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่รู้จักกันไปทั่ว เพราะเป็นแหล่งผลิตมีดที่ใหญ่แห่งหนึ่งของประเทศที่ทำกันเป็นล่ำเป็นสันมาเกือบสองร้อยปี **คุณพยงค์ ทรัพย์มีชัย** ประธานกลุ่มเคียวบ้านต้นโพธิ์ ทำช้าง เล่าถึงตำนานของหมู่บ้านแหล่งผลิตมีดอรัญญิกที่มีชื่อเสียงของประเทศว่า “บรรพบุรุษของบ้านโพธิ์ทอง ถิ่นฐานเดิมเป็นชาวเวียงจันทน์ ประเทศลาว ได้เข้ามาอยู่ในประเทศไทยประมาณช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งชาวเวียงจันทน์กลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีอาชีพทำช้าง มีช้างทำทองกับช่างตีเหล็ก ส่งต่อ

มายังรุ่นลูกรุ่นหลาน ผมสืบทอดทำงานด้านนี้มา 40 กว่าปีแล้ว ที่นี้จะผลิตงานมีดอรัญญิก งานมีด ดาบ เคียว ทั้งแบบใช้งานจริงและกับงานฝักมุก ผลงานที่สร้างความภาคภูมิใจแก่หมู่บ้านเราก็คือ การทำเคียวถวายพ่อหลวง ซึ่งพระองค์ท่านได้ทรงตรัสให้หมู่บ้านเราอนุรักษ์งานฝีมือนี้ไว้สืบทอดภูมิปัญญานี้แก่เยาวชนคนรุ่นใหม่ ปัจจุบันกลุ่มเคียวบ้านต้นโพธิ์ เปิดเป็นศูนย์การเรียนรู้การทำมีดอรัญญิกให้ประชาชนทั่วไปเข้าชม มีสาธิตการตีมีดและเปิดสอนแก่เยาวชนที่สนใจอีกด้วย สำหรับมีดฝักมุกนี้ได้ไอเดียมาจากสิ่งที่ลูกค้าต้องการพวกมีดดาบ-มีดฝักมุก มีแพ้นว้าง ในการคิดงานผมคิดจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษเอามารวมกับธรรมชาติ ประกอบกับความร่วมมือจากสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อย่างมีดเราก็ตีเรียบเหมือนรวงข้าวหรืองานเคียวรูปทรงวงรีใช้แรงบันดาลใจจากพระจันทร์ เพิ่มความสวยงามด้วยลายไทยที่บนตัวเคียว ทั้งนี้สามารถนำไปใช้งานจริงได้ หรือนำไปใช้เป็นของประดับบ้านก็ควรค่าแก่การเก็บรักษาและการสะสม”

กลุ่มเคียว บ้านต้นโพธิ์ ทำช้าง

คุณพยงค์ ทรัพย์มีชัย

170/3 หมู่ 6 ตำบลท่าช้าง อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13260

โทร. 08 9802 5549

Showcase

• เรื่อง : นภาพร อินโน

กระเป๋าถือสตรีจากไขวจิตร

การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์จากไขวจิตรจากไขวจิตร
โดยนำมาออกแบบกระเป๋าสตรีสไตล์หรูหรา โทนสีทอง
ตกแต่งด้วยรูปแบบลวดลายที่ตัดทอนจากแรงบันดาลใจ
อันอ่อนช้อยและเป็นสิริมงคลจากท้าวเวสสุวรรณหรือ
ท้าวเวส เทพแห่งขุมทรัพย์ ที่วัดจุฬามณี ตำบลบางช้าง
อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ทุนวัฒนธรรม ธนบุรี-รัตนโกสินทร์ (Cultural Heritage of Thonburi - Rattanakosin)

คุณเลศศักดิ์ กองสินธุ์ เจ้าของร้านกองสินธุ์ไขวจิตร สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของ
จังหวัดสมุทรสงคราม เล่าถึงที่มาที่ไปของงานไขวจิตรว่า “จุดเริ่มต้นเกิดจากที่เราไปเลือกไขว
ที่ใครก็ไม่ได้คิดว่าจะเป็นของที่มีประโยชน์นำมาทำให้เกิดเป็นชิ้นงาน ทำในสิ่งที่คนไม่ได้คิดว่าจะ
ทำได้ น่าจะเป็นจุดขายตรงนี้ การสร้างสรรค์งานในยุคช่วงเศรษฐกิจเฟื่องฟู ก็จะใช้วัตถุดิบที่
ราคาสูงเพื่อทำให้ออกมาสวยงามผู้ซื้อก็ไม่เกี่ยงเรื่องราคาแพง แต่ในยุคนี้จะเน้นวัตถุดิบที่อยู่
ใกล้ตัวราคาไม่แพงนำมาประยุกต์ ในชิ้นงานที่ออกแบบลงตัวเพื่อลดต้นทุนวัตถุดิบลงไป ราคา
ก็จะไม่สูงมากพอจะซื้อเป็นเจ้าของได้ งานกระเป๋าที่ออกแบบถูกต่อยอดจากการเข้าร่วม
โครงการของสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยปกติงาน
ไขวจิตรจากเดิมที่เคยทำจะราคาสูง และก็จับกลุ่มคนสูงอายุ แต่รูปแบบใหม่นี้จะเป็น
วัตถุดิบที่ลดต้นทุนลงไปและมีความทันสมัยขึ้น ได้กลุ่มเป้าหมายใหม่ที่กว้างขึ้นไปอีก และ
ลวดลายกระเป๋าก็มีการเชื่อมโยงกับสมุทรสงคราม มีท้าวเวสสุวรรณ ที่คนนับถือเป็นเทพของ
ความมั่งคั่ง มาใช้เป็นแรงบันดาลใจในการทำกระเป๋าถือสุภาพสตรี ผลตอบรับจากลูกค้ากลุ่มใหม่
อายุตั้งแต่ 30 ขึ้นไป จากเดิมเป็นกลุ่มลูกค้าวัย 50 ขึ้นไป ปัจจุบันงานของกองสินธุ์ไขวจิตรวาง
จำหน่ายอยู่หลายที่ หลักๆ จะอยู่ที่โครงการอัมพวา ชัยพัฒนานุรักษ์ ตลาดน้ำอัมพวา
เปิดเฉพาะเสาร์-อาทิตย์ ผลิตภัณฑ์มีทั้งจีวรเวอร์ บ็อกซ์ กระเป๋า ชุ้มพระ และอื่นๆ รวมทั้ง
ยังเพิ่มช่องทางบริการจัดส่งแบบทั้งในและต่างประเทศ”

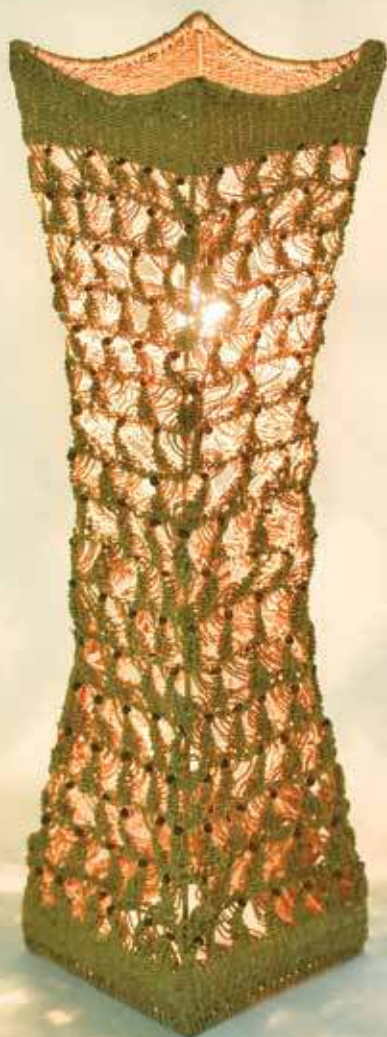

กองสินธุ์ไขวจิตร

คุณเลศศักดิ์ กองสินธุ์

519/26 ถนนเกษมสุขุม ตำบลแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 75000

โทร. 08 3781 8165

ทุนวัฒนธรรม ธนบุรี-รัตนโกสินทร์ (Cultural Heritage of Thonburi - Rattanakosin)

แต่ประยุกต์เปลี่ยนมาสานด้วยผักตบชวาแทน นอกจากจะไม่ต้องลงทุนซื้อวัตถุดิบแล้ว ยังช่วยแก้ปัญหาวัชพืชในแม่น้ำได้ ต่างชาติให้การยอมรับในด้านการนำของที่ไม่มีประโยชน์มาสร้างมูลค่าได้ โดยราคาขายมีตั้งแต่หลักสิบถึงหลักหมื่นบาท ผลผลิตสินค้าตั้งแต่ที่รองแก้ว รองเท้าแตะ ตะกร้าใส่ของ หมวก ถาดผลไม้ ชุดเฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ

เมื่อร่วมโครงการทุนวัฒนธรรมกับสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ก็คิดจะออกแบบงานให้แปลกไปจากเดิม แต่ต้องการการจากลูกค้าส่วนใหญ่ว่าอยากให้เราทำงานอะไรและยังสามารถทำอะไรออกมาได้อีกบ้าง ส่วนไอเดียของลวดลายในชิ้นงาน เนื่องจากบ้านเราอยู่ริมน้ำ อยู่กับสายน้ำ ก็ได้แรงบันดาลใจมาจากการเลื้อยการพันของเถาวัลย์ และภูมิปัญญาจากปญฺาตายายที่สอนถึงธรรมชาติเส้นใยพืชตรงไหนใช้ได้-ไม่ได้ และวิธีการสานยังไง ขดยังไง และสุดท้ายก็คือ เข้าสู่กระบวนการพัฒนาสินค้า งานทุกอย่างตั้งอยู่บนแนวทางที่ต้องการสร้างความแตกต่างและให้ลูกค้าจดจำ คือ ควบคุมคุณภาพให้ได้ อย่างที่เราเน้นการพันการเลื้อยมาสร้างงาน โคมไฟจักสานแบบแขวนและแบบตั้ง นับเป็นงานที่สามารถนำไปต่อยอดและขายต่อได้ทันที

หัตถกรรมผักตบชวามาน้อย

คุณจรรยาพร เกิดเสมอ และ คุณสุรางค์ อ่อนจ้าย
16/1 หมู่ 7 ตำบลสรรพยา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท 17150
โทร. 08 9536 3839, 0 5649 9496

โคมไฟจักสาน

เมคราเม่ หรือ มาคราเม่ (Macrame) เป็นภาษากรีกโบราณ หมายถึง “การมัดหรือถักเชือกให้เกิดลวดลาย” ข้อเด่นของเมคราเม่ คือเพียงมัดปมพื้นฐานได้ก็สามารถประยุกต์สร้างเป็นลวดลายต่างๆ ได้มากมาย โดยแต่ละลวดลายก็แสดงออกถึงลักษณะเฉพาะของชิ้นงานที่แตกต่างกัน เช่น ความแข็งแรง หรือนุ่มนวล นำมาสู่การนำเส้นใยผักตบชวามาผืนเกลียวเป็นเชือกแล้วนำมาขึ้นรูปผลิตภัณฑ์เก้าอี้และโคมไฟ

คุณจรรยาพร เกิดเสมอ ประธานกลุ่มหัตถกรรมผักตบชวามาน้อย เล่าถึงจุดเริ่มต้นของกลุ่มว่าเดิมชาวบ้านน้อย ทำนาเป็นอาชีพหลัก รายได้ไม่พอจะเลี้ยงชีพหลังว่างจากเก็บเกี่ยว จึงตั้งกลุ่มอาชีพขึ้นเมื่อปี 2527 ทำอาหารทำขนมขายแต่ไม่ประสบความสำเร็จ กระทั่งปี 2530 มาเกิดแนวคิดนำภูมิปัญญาดั้งเดิมของปญฺาตายายนำไม้ไผ่มาสานเป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน

Showcase

• เรื่อง : นภาพรณ์ อินโน

กระเป๋าสะพายสำหรับนักปั่นจักรยาน

การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสะพายที่ประยุกต์รูปทรงจาก การห่อด้วยใบตอง และการมัดด้วยตอกไม้ไผ่ของชาวตมมัต การผสมผสานรูปแบบและประโยชน์การใช้งานหลากหลาย โดดเด่น ด้วยสีสันคงเอกลักษณ์ของบรรพบุรุษที่สะท้อนเอกลักษณ์ไทยให้ เข้ากับยุคสมัยและไลฟ์สไตล์ของคนเมืองที่นิยมใช้จักรยานเป็น พาหนะมากขึ้น

ทุนวัฒนธรรม ธนบุรี-รัตนโกสินทร์ (Cultural Heritage of Thonburi - Rattanakosin)

คุณปริยฉัตร ภาระมรทัต เจ้าของร้าน Chatty Bag เปิดเผย ถึงที่มาแนวคิดนี้ว่า “งานกระเป๋าสะพายชาวตมมัต เป็นแนวคิด ทุนวัฒนธรรมที่ประยุกต์จากการเข้าร่วมโครงการของสำนัก พัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ที่ อยากให้งานออกมาเป็นจับจีบห่อขนมไทย จนมาลงตัวที่ ชาวตมมัต เพราะยังไม่มีคนทำ จึงเลือกใช้หนังเทียมสีเขียวมา

ทำให้มีความเป็นชาวตมมัตมากขึ้นรูปแบบงาน เหมือนหีบห่อชาวตมมัต มี 2 ใบ 1 เซ็ต เพิ่มความเป็น ชาวตมมัตด้วยการเลือกใช้หนังเทียมสีเขียวมาผลิต ประโยชน์ใช้สอยของกระเป๋า คือ ใช้สะพายกับตัว ใส่มือถือ กระเป๋าเงิน และอีกใบติดไว้ที่แฮนด์จักรยาน ได้สำหรับใส่อุปกรณ์อื่นๆ ได้ มองโอกาสการขายให้ กลุ่มนักปั่นจักรยานที่กำลังเป็นเทรนด์อยู่ในปัจจุบัน สำหรับร้าน Chatty Bag นี้เกิดจากความที่เราชอบและ หลงใหลงานไอดี ความสำเร็จของเราคือ ลูกค้าชอบ และพอใจในผลงานของเราแรงบันดาลใจในการทำ กระเป๋า Chatty Bag คือ อยากให้คนไทยหันกลับมา ใช้สินค้าแบรนด์ของคนไทย ให้หลายๆ คนเห็นว่า ไอดีของคนไทยก็ไม่ได้น้อยหน้าใครจุดเด่นของสินค้า คือ การออกแบบที่เน้นความแปลกใหม่เป็นมัลติฟังก์ชัน การใช้งานได้หลายอย่างใบเดียว 2 IN 1 หลากรูปทรง ในกระเป๋าใบเดียว เราพยายามจะไม่เดินตามทางที่ แปรต้นนอก เพื่อสร้างทางเลือกใหม่ให้กับผู้ที่ต้องการ ความแตกต่าง”

Chatty Bag

คุณปริยฉัตร ภาระมรทัต

139/161 หมู่ 5 หมู่บ้านเทพนคร ถนนกรุงนนท์-จตุรนต์
ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11130

โทร. 08 7102 0310, 08 4876 1443

ทุนวัฒนธรรม ธนบุรี-รัตนโกสินทร์ (Cultural Heritage of Thonburi - Rattanakosin)

ชิ้นงานที่มีความร่วมสมัยมากขึ้น งานที่ทำเข้าร่วมโครงการฯ กับสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม จะมีงาน แหวน ต่างหู เข็มกลัด และจี้ ทำเป็นคอลเลคชั่น และหลังจากจบโครงการก็ได้มีงานบางชิ้นไปผลิตขายต่อได้เลย คือ แหวนกลไกขยับได้ เพราะเป็นเครื่องประดับที่บ่งบอกตัวตนของผู้สวมใส่ มีลูกเล่นที่พร้อมจะสร้างความตื่นเต้นและความแปลกใหม่ให้กับเครื่องประดับในปัจจุบัน สร้างความตื่นเต้นให้กับผู้ที่พบเห็นซึ่งงานเครื่องประดับทุกชิ้นของโรงงานจะถูกออกแบบและสร้างจากแรงบันดาลใจ ที่ต้องการหลีกเลี่ยงสิ่งที่มีอยู่เดิม และต้องการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้ผู้คนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับเครื่องประดับได้ โดยนำหลักจิตวิทยา เรื่องของการดึงดูดความสนใจด้วยสิ่งของที่เคลื่อนไหวมาเป็นกลไกหลัก จึงเกิดสิ่งนี้ขึ้นปัจจุบันสินค้าที่ผลิตจากโรงงานจะมีช่องทางขายผ่านหน้าร้านเดอะซีเล็ค สยามสแควร์, ขายผ่านออนไลน์ และส่งออกไปยังต่างประเทศ”

เครื่องประดับแบบมีกลไก

เครื่องประดับสำหรับคนยุคใหม่ที่ต้องการความแตกต่าง ตื่นเต้น ทันสมัย โดยได้รับแรงบันดาลใจจากสัตว์ในป่า หิมพานต์อย่างกิ้งกือ จึงนำอัตลักษณ์รูปแบบร่างและเครื่องแต่งกายของรูปหล่อโลหะตัวกิ้งกือ โดยลดทอนรายละเอียดส่วนปีกและหางมาใช้ในการออกแบบ ทั้งยังเพิ่มกลไก-ลูกเล่นให้ส่วนต่างๆ ของเครื่องประดับสามารถขยับ พลั้วไหวได้ อ่อนช้อย งดงามสื่อถึงความร่าเริงของเหล่ากิ้งกือ เลือกใช้วัสดุโลหะเช่นเงินชุบทอง 18K ทำให้มีความแข็งแรง สวมใส่ได้บ่อยๆ

คุณพสุ เรืองปัญญาโรจน์ กล่าวถึงที่มาของแนวคิดนี้ว่า “ไฉ่เดียวการออกแบบงานนี้คือเราต้องการผสมผสานความเป็นไทยสมัยรัตนโกสินทร์กับเครื่องประดับที่ขยับได้ให้เป็น

บริษัท เอ อี ซี อลิอันซ์ จำกัด

คุณพสุ เรืองปัญญาโรจน์

1251 ซอย 23 ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
โทร. 09 4434 1911

ใบสมัครสมาชิก วารสารอุตสาหกรรมสาร 2560

☐ สมาชิกเก่า ☐ สมาชิกใหม่

วันที่สมัคร.....

ชื่อ / นามสกุล.....

บริษัท/หน่วยงาน.....

ที่อยู่.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... เว็บไซต์บริษัท.....

โทรศัพท์..... โทรสาร.....

ตำแหน่ง..... อีเมล.....

แบบสอบถาม

- ผลิตภัณฑ์หลักที่ท่านผลิตคือ.....
- ท่านรู้จักวารสารนี้จาก.....
- ข้อมูลที่ท่านต้องการคือ.....
- ประโยชน์ที่ท่านได้จากวารสารคือ.....
- ท่านคิดว่าเนื้อหาสาระของวารสารอุตสาหกรรมสารอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับวารสารราชการทั่วไป
☐ ดีที่สุด ☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ต้องปรับปรุง
- การออกแบบปกและรูปเล่มอยู่ในระดับใด
☐ ดีที่สุด ☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ต้องปรับปรุง
- ข้อมูลที่ท่านต้องการให้มีในวารสารนี้มากที่สุดคือ (ใส่หมายเลข 1...2...3... ตามลำดับ)
☐ การตลาด ☐ การให้บริการของรัฐ ☐ สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ☐ ข้อมูลอุตสาหกรรม ☐ อื่นๆ ระบุ.....
- คอลัมน์ที่ท่านชอบมากที่สุด (ใส่หมายเลข 1...2...3... ตามลำดับความชอบ)
☐ Interview (สัมภาษณ์ผู้บริหาร) ☐ Product Design (ออกแบบผลิตภัณฑ์) ☐ Good Governance (ธรรมาภิบาล)
☐ SMEs Profile (ความสำเร็จของผู้ประกอบการ) ☐ Report (รายงาน / ข้อมูล) ☐ Innovation (นวัตกรรมใหม่)
☐ Market & Trend (การตลาด / แนวโน้ม) ☐ Book Corner (แนะนำหนังสือ) ☐ อื่นๆ ระบุ.....
- ท่านได้รับประโยชน์จากวารสารอุตสาหกรรมสารมากน้อยแค่ไหน
☐ ได้ประโยชน์มาก ☐ ได้ประโยชน์พอสมควร ☐ ได้ประโยชน์น้อย ☐ ไม่ได้ใช้ประโยชน์
- เทียบกับวารสารราชการทั่วไป ความพึงพอใจของท่านที่ได้รับจากวารสารเล่มนี้ เทียบเป็นคะแนนได้เท่ากับ
☐ 91-100 คะแนน ☐ 81-90 คะแนน ☐ 71-80 คะแนน ☐ 61-70 คะแนน ☐ ต่ำกว่า 60 คะแนน

หน่วยงานเครือข่าย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาค

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1

(เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง พะเยาแพร่ น่าน)
158 ถนนทุ่งโฮเต็ล ต.วัดเกต อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50000
โทรศัพท์ (053) 245 361-2, 243 494, 242 226
โทรสาร (053) 248 315
e-mail: ipc1@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 2

(พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ ตาก)
292 ถนนเลี้ยวเมือง-นครสวรรค์ ต.บ้านกร่าง
อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทรศัพท์ (055) 282 957-9 โทรสาร (055) 283 021
e-mail: ipc2@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 3

(พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี
ชัยนาท สิงห์บุรี ลพบุรี)
200 ม.8 ถนนเลี้ยวเมือง ต.ท่าหลวง
อ.เมือง จ.พิจิตร 66000 โทรศัพท์ (056) 613 161-5
โทรสาร (056) 613 559 e-mail: ipc3@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 8

(สุพรรณบุรี กาญจนบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา
นครปฐม นนทบุรี ราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม
เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์)
117 หมู่ 1 ถนนมาลัยแมน ต.ดอนก่ายาน
อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี 72000
โทรศัพท์ (035) 441 027, 441 029, 441 031
โทรสาร (035) 441 030
e-mail: ipc8@dip.go.th

หน่วยงานส่วนกลาง

(กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ
นนทบุรี ปทุมธานี ถนนพระรามที่ 6 ราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 4422-3 โทรสาร 0 2354 3152

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 11

(สงขลา ตรัง พัทลุง สตูล ยะลา ปัตตานี นราธิวาส)
165 ถนนกาญจนวนิช ต.น้ำน้อย อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110
โทรศัพท์ (074) 211 905-8 โทรสาร (074) 211 904
e-mail: ipc11@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 4

(อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย เลย)
399 ม.11 ถนนมิตรภาพ ต.โนนสูง อ.เมือง จ.อุดรธานี 41330
โทรศัพท์ (042) 207 232-6, 207-238 โทรสาร (042) 207 241
e-mail: ipc4@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 5

(ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด
มุกดาหาร สกลนคร)
86 ถนนมิตรภาพ ต.สำราญ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
โทรศัพท์ (043) 379 296-9 โทรสาร (043) 379 302
e-mail: ipc5@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 7

(อุบลราชธานี ยโสธร อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ)
222 หมู่ที่ 24 ถนนคลังอาวุธ ต.ขามใหญ่ อ.เมือง
จ.อุบลราชธานี 34000
โทรศัพท์ (045) 313 772, (045) 313 945,
(045) 314 216, (045) 314 217
โทรสาร (045) 312 378, (045) 312 493
e-mail: ipc7@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 6

(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)
333 ถนนมิตรภาพ ต.สูงเนิน อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา 30170
โทรศัพท์ (044) 419 622 โทรสาร (044) 419 089
e-mail: ipc6@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 9

(ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง จันทบุรี สระบุรี
ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว)
67 ม.1 ถนนสุขุมวิท ต.เสม็ด อ. เมือง จ.ชลบุรี 20000
โทรศัพท์ (038) 261-203, 273-702, 784 654-5
โทรสาร (038) 273 701
e-mail: ipc9@dip.go.th

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 10

(นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ ภูเก็ต พังงา ระนอง ชุมพร)
131 ม.2 ถนนเทพรัตนกวี ต.วัดประดู่ อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000
โทรศัพท์ (077) 200 395-8 โทรสาร (077) 200 449
e-mail: cre-pic10@dip.go.th

คลิก : ดาวน์โหลด

อุตสาหกรรมสารออนไลน์

<http://e-journal.dip.go.th>

วารสารสำหรับผู้ประกอบการ SMEs และ OTOP

เว็บวารสารฉบับใหม่ ! อุตสาหกรรมสารออนไลน์ <http://e-journal.dip.go.th> ฐานข้อมูลส่งเสริมความรู้ด้านอุตสาหกรรม และแนวโน้มของอุตสาหกรรม กระบวนการผลิต การตลาด การบริหารการจัดการ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ การให้บริการต่างๆ ตลอดจนตัวอย่างผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ อยากรู้ข้อมูลคลิกอ่านได้เลย อยากรับข้อมูลดาวน์โหลดได้เลย

สมัครเป็นสมาชิกได้

วารสารอุตสาหกรรมสาร กลุ่มประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
สมัครผ่านโทรสารที่หมายเลข **0 2354 3299** หรือ สมัครผ่านอีเมล : **e-journal@hotmail.com**